

JAGODE NAŠE PASTORALE

Glasilo Škofije Novo mesto MAJ 2016, letnik XI, številka 2

ŽIVO OBČESTVO 10 let CERKVE

UVODNIK

Mineva deset let od ustanovitve treh škofij: celjske, murskoboške in novomeške. Deset let je sicer kratka doba za ustanovo, kot je škofija, ki so jo ustanovili za stoletja. Zato bo morda marsikdo dejal: »Kdo se še zmeni za desetletnika?«

Včasih se res niso zanj menili, a danes je na vseh področjih drugače. Nekateri starši že v prvih letih življenja vabijo ob vseh rojstnih dnevih svojih otrok vrstnike, morda bližnje sorodnike (botre) na praznovanje in postavljajo svečke na torte, ki gorijo na čast slavljenцу. Ustanovitev neke škofije pa je mnogo več; ni »mačji kašelj«, ker se škofije v takih majhnih državah, kot je naša, ne ustanavljajo niti v vsakem tisočletju, zato smo prav mi tista »srečna« generacija, ki je doživela mnoge zgodovinske dogodke, ki jih niso niti generacije pred nami. Veliko vprašanje je tudi, kdaj bo spet tako »burno« zgodovinsko obdobje, ko bo vzcvetelo na gredici pod Triglavom toliko pomembnih novih »rož«, katerih vonj bo segel po celem svetu: propad komunizma in nastop demokracije, ustanovitev nove države in kasneje treh novih škofij, med njimi tudi Škofije Novo mesto.

Novomeška škofija svoj jubilej praznuje že od aprila lani z različnimi dogodki, združenimi pod geslom »Živo občestvo Cerkve«. Tako želimo okrepiti v duhovnikih in vernih laikih čut povezanosti s krajevno Cerkvijo – škofijo Novo mesto. Glavne teme praznovanja so družina, mladina in sprava. Izdali smo tudi zbornik, ki ste ga nekateri že prebrali. Več o dogajanjih v teh desetih letih boste zvedeli tudi v tej številki Jagod naše pastorale, kjer boste lahko prebrali pogovor z našim ordinarijem msgr. Andrejem Glavanom, ki je bil pred desetimi leti imenovan

za prvega novomeškega škofa. Sledi zanimiva analiza desetletne prehojene poti izpod peresa župnika Jožeta iz Čateža ob Savi o »pastoralnih izzivih v prihodnosti«, kjer je poudarek prav na oblikovanju živih jeder – občestev po župnijah in škofiji. Tudi te naše Jagode – glasilo naše škofije – ima isti namen: povezovati vse prebivalce naše škofije, še posebno verne in tiste, ki v srcu dobro mislite, v eno veliko družino – v »živo občestvo«.

Gotovo pa smo prav letos veseli čudovitih sadov desetletnega prizadevanja vseh nas, še posebno molivcev in tistih, ki ste darovali svoje trpljenje za nove duhovne poklice in družine, iz katerih prihajajo novomašniki. Prav v mesecu juniju bomo želi bogato žetev 5 fantov, ki so svoje življenje posvetili delu v Gospodovem vinogradu, kjer bodo prav ti »mladeniči« v prihodnjih desetletjih s svojim mladostnim zagonom skušali oblikovati in utrjevati živa občestva v naši krajevni Cerkvi – škofiji Novo mesto.

Dragi bralci Jagod naše pastorale, naj vam tudi to branje pomaga, da boste z novim navdušenjem in elanom stopili v novo desetletje, v katerem bomo skušali s skupnimi močmi nadaljevati pot povezovanja, oblikovanja in graditve žive krajevne Cerkve!

Božidar Metelko

ŠKOFIJA NOVO MESTO

INTERVJU S ŠKOFOM GLAVANOM OB 10. OBLETNICI ŠKOFIJE

Spoštovani g. škof, 7. aprila smo praznovali deseto obletnico Škofije Novo mesto. V obeležitev te obletnice so bili pripravljeni številni dogodki: simpozij o novi škofiji, ki je bil v Baragovem zavodu, otvoritev svetoletnih vrat v stolnici in na Zaplazu, teološki simpozij v Stični, obisk državnega tajnika kardinala Parolina v Novem mestu, izid posebnega zbornika ter še vrsta drugih dogodkov, ki se vrstijo že vse od lanske jeseni in bodo svoj zaključek doživeli s slovesno sveto mašo 11. junija v športni dvorani Leona Štuklja. Katerega od teh dogodkov bi morda še posebej izpostavili?

Naša škofija je bila skupaj s celjsko in mu-rskosoboško ustanovljena 7. aprila 2006. Zanimivo je, da je bil isti dan podpisan tudi dokument Rudolfa IV. Habsburškega o ustanovitvi Novega mesta in njegovih mestnih pravicah leta 1365. Zato smo imeli letos tudi sklepno občinsko slovesnost 650. obletnice mesta.

Med naštetimi dogodki ob našem škofij-skem jubileju bo gotovo višek – vsaj upam – sklepna slovesnost, združena s prisotnostjo kipa fatimske Marije in posvetitvijo škofije Marijinemu brezmadežnemu Srcu. Močan pečat so dali tudi dekanijski svetoletni shodi ob šestih postnih sobotah, ki so nas, vsaj nekateri, presenetili s številno udeležbo vernikov, saj je skozi sveta vrata šlo na teh shodih cca. 2500 vernikov. Zelo veliko je

bilo spovedovanja. Nek pečat bosta dala tudi škofijski jubilejni zbornik in film o glavnih dejavnostih v škofiji v desetih letih.

Kako kot škof ordinarij danes gledate na teh prvih deset let te novorojene krajevne Cerkve? Kateri so njeni vidni uspehi in napredki ter na katerih področjih življenja in pastoralne dejavnosti bi se lahko še kaj postorilo?

Pri vsaki stvaritvi, delu ali dogodku moramo reči, da bi se to in ono dalo narediti še bolje. Tudi v življenju škofije ni bilo vse optimalno. Zlasti na področju evangelizacije

JAGODE NAŠE PASTORALE

in pastoralne dejavnosti nikoli ne moremo reči, da smo se dovolj potrudili. Že to bi bilo pohvalno, ko bi mogli reči, da smo storili vse, kar smo mogli. Z zadovoljstvom pa ugotavljamo, da smo s skupnimi močmi v veliki meri uresničili nekatere cilje, zaradi katerih je bila smiselna ustanovitev škofije. To ugotavljajo mnogi duhovniki in laiki tudi v svojih izjavah, ki so objavljene v zborniku. Z zadovoljstvom in hvaležnostjo ugotavljamo, da smo uresničili marsikaj, kar bi bilo brez škofije težje. Naj omenim le Zavod Friderika Ireneja Baraga z vsemi dejavnostmi, od glasbene do katehetske in pastoralne. Tudi Marijina božja pot na Zaplazu se je čudovito uveljavila kot duhovno središče škofije. Poleg tega je močna molitvena mreža izmolila kar nekaj duhovnih poklicev, imamo namreč 11 bogoslovcev. Morda pa smo premalo naredili na karitativnem področju, saj se je v 10 letih na novo ustanovilo bistveno premalo Župnijskih karitas, čeprav je bil sklep sinode in pozneje dokumenta PIP, da naj vsaka večja župnija ustanovi Karitas, ker je le stalno organizirana dejavnost, za katero so odgovorni tudi laiki, lahko uspešna. Drugo tako področje so pa poklici stalnih diakonov.

Praznovanje obletnice škofije sovpada s 650-letnico ustanovitve Novega mesta. Imate občutek, da je novonastala škofija dobila primerno mesto v življenju ljudi in ustanov tega dela Slovenije?

Že leta 2007 se je pokazalo, da so se Dolenjci in Novomeščani že v veliki meri identificirali s škofijo in so nanjo ponosni. Kot »naj dogodek leta 2006« so gledalci

Televizije Vaš kanal z veliko večino izbrali prav ustanovitev škofije. Letos imam kanični birme in s tem srečanja z ŽPS v najbolj oddaljenih dekanijah, črnomaljski in kočevski. Povsod sem zaznal večje zanimanje in povečan interes kot pred leti. To so pokazala tudi dekanjska romanja.

Preteklost zavezuje tudi za prihodnost. Kako kot pastir te krajevne Cerkve vidite njeno vlogo in mesto v prihodnosti na pastoralnem področju in družbenem dogajanju? Kaj so Vaše želje ob deseti obletnici škofije?

Projekt nove škofije pokaže svoje sadove v daljšem obdobju. Za škofijo, ki se ustanavlja za stoletja, je 10 let kratka doba. Gotovo je škofija imela v zgodovini, ko je imela Cerkev večji vpliv na duhovno in družbeno ter celo gospodarsko dogajanje, zelo pomembno vlogo za razvoj nekega središča. A tudi danes ima škofijsko mesto svoj vpliv in pomen za prepoznavnost nekega kraja.

Na pastoralnem področju si želim, da bi nam uspelo nekoliko preusmeriti družbena dogajanja: demografski problem (izumiranje nekaterih odročnejših krajev), sekularizacijo in odnos do svetosti življenja in človeškega telesa (drugo mesto v EU po žarnih pogrebi), propad družine (predzadnje mesto v EU po sklenjenih zakonih na 1000 prebivalcev). Kljub tem dejstvom zaupam v zdrave korenine ne glede na porazni vpliv ateizacije.

Gospod škof, hvala za pogovor.

Pogovarjal se je: Igor Luzar

ŠKOFIJA NOVO MESTO 2006 - 2016

10. Praznovanje obletnice

Dvorana Leona Štuklja
sobota, **11. junij, od 9. ure** dalje

ob 9⁰⁰ rožni venec,

ob 9³⁰ sprejem fatimske Marije in pete litanije,

ob 10⁰⁰ slovesna maša,

*ob 11³⁰ koncert združenih pevskih zborov
in policijskega orkestra
s solistoma Nušo Derendo
in Gašperjem Rifljem*

*Praznujmo
skupaj!*

JAGODE NAŠE PASTORALE

OSREDNJA SLOVESNOST OB 10. OBLETNICI ŠKOFIJE

V soboto, 11. junija, v športni dvorani Leona Štuklja v Novem mestu

Naša škofija praznuje 10. obletnico ustanovitve. Papeška listina o ustanovitvi nosi datum 7. april 2006. Slovesna razglasitev škofije in umestitev prvega škofa Andreja Glavana je bila dva meseca kasneje, 10. junija, v Novem mestu.

Jubilejno praznovanje smo začeli že 7. aprila lani in ga s tem simbolno povezali s praznovanjem 650. obletnice ustanovitve Novega mesta, ki je bilo ustanovljeno 7. aprila leta 1365. Mesto in škofija sta bila ustanovljena na isti dan. Obe praznovanji bogatina in povezujeta ljudi, ki živimo v mestu in dolenski regiji.

V jubilejnem letu je poseben odbor, ki ga je ustanovil škof Andrej Glavan, pripravil vrsto bogatih prireditev, o katerih smo poročali tudi v Jagodah, osrednja slovesnost pa bo v soboto, 11. junija, v športni dvorani Leona Štuklja v Novem mestu. Slovesna maša se bo začela ob 10. uri, somaševanje škofov in duhovnikov bo vodil škof Andrej Glavan. Pol ure prej, ob 9.30, bo sprejem kipa fatimske Marije s petimi litanijami Matere Božje. Pri maši bodo prepevali združeni cerkveni pevski zbori in združeni otroški zbori ob spremljavi Policijskega orkestra iz Ljubljane. Po končani maši bo še krajši koncert, ki ga bodo oblikovali policijski orkester in pevci gostje.

Zakaj v športni dvorani in ne cerkvi, se morda kdo sprašuje. Zaradi dobrih izkušenj

s škofijskim evharističnim kongresom leta 2009, ki je tudi potekal v tej športni dvorani in na katerem se je tedaj zbralo preko 2000 ljudi. Računamo, da bo tudi tokrat prišlo podobno ali še večje število ljudi, v škofiji pa nimamo tako velike cerkve, da bi vsi lahko šli vanjo.

Na odločitev za športno dvorano pa je vplival še en razlog. Z njo želimo pokazati, da je nova škofija za vse ljudi, ne samo za tiste, ki redno hodijo v cerkev, ampak tudi za vse druge, ki z večjo ali manjšo oddaljenostjo spremljajo Cerkev, čeprav so bili krščeni ali vsaj izhajajo iz vernih družin. Vse vabimo, da se nam pridružijo pri našem praznovanju. Odločitev za udeležbo bo morda nekoliko lažja, saj ne bo treba iti v cerkev, ampak v športno dvorano. Tiste, ki boste prebrali to povabilo, lepo prosim, da ga posredujete svojim sosedom, znancem, prijateljem in sodelavcem in jih pristrčno povabite, naj pridejo z vami!

V dvorani Leona Štuklja je na voljo okoli 2.300 sedežev. Vse udeležence prosimo, da pridejo v dvorano od 9. ure naprej in si izberejo sedež na eni izmed tribun. Na voljo bodo redarji za vsa potrebna navodila. Okoli športne dvorane je preko 450 parkirnih mest, kjer boste lahko pustili osebne avtomobile. Tisti, ki boste prišli z avtobusi, boste izstopili v neposredni bližini dvorane: pri železniški postaji v Šmihelu ali pri trgovini Tuš za bencinsko

ŠKOFIJA NOVO MESTO

črpalko na Drski, le nekaj 100 m od dvorane. Promet in parkiranje bodo usmerjali gasilci iz GD Novo mesto Šmihel.

Naj torej ponovim: Duhovni program se bo začel ob 9.30, slovesna maša ob 10. uri, maši pa bo sledil še krajši koncert. Po končani slovesnosti (pred 13. uro!) bo pred dvorano priložnost za prijateljsko srečanje, klepet in prigrizek. Malica je iz popotne torbe, organizatorji pa bomo poskrbeli, da bodo poleg vode in peciva na voljo tudi sokovi in cviček.

Prisrčno vabljeni! In ne pozabite pripeljati s seboj tudi svojih sosedov, prijateljev in znancev!

Za pripravljalni odbor Janez Gril

Bogoslužni del

Sveto mašo, s katero se bomo zahvalili za desetletnico škofije, bo ob somaščevanju škofov in duhovnikov daroval novomeški škof Andrej Glavan. Medtem ko se bomo zbirali, se bomo pripravljali na mašo z molitvijo rožnega venca.

Pred mašo bo škof z duhovniki in ministranti pri vhodu sprejel kip Marije romarice iz Fatime. Diakoni jo bodo prinesli v dvorano, kjer bomo skupaj zapeli litanije Matere Božje in se tako duhovno pripravili na posvetitev škofije Marijinem brezmadežnemu srcu, ki jo bomo opravili po škofovi pridigi.

S simboličnimi darovi, ki jih bodo prinesli na oltar predstavniki dekanij, se bomo zahvalili za nekatere pomembne dogodke, ki smo jih doživeli v teh letih – beatifikacija Lojzeta Grozdeta in drinskih mučenk, srečanje družin, nove duhovne poklice idr. Pri maši bodo sodelovali odrasli in otroški cerkveni pevski

zbori, ki bodo peli ob spremljavi policijskega orkestra. Po maši bo sledilo praznovanje.

K sveti maši so še posebej lepo vabljeni duhovniki, bogoslovci in ministranti v bogoslužnih oblačilih. Za duhovnike bodo pripravljene mašni plašči. Vabljeni tudi skavti v krojih.

Primož Bertalančič

Glasba na sklepni slovesnosti 10-letnice

Obred sklepne slovesnosti praznovanja desete obletnice škofije bo tudi glasbeno zanimivo opremljen. Pred mašo in pri njej bosta sodelovala velik mešani pevski zbor, sestavljen iz zborov iz vseh šestih dekanij ter združeni škofijski otroški pevski zbor. Oba bosta prepevala ob spremljavi Pihalnega orkestra slovenske policije.

Pevci mešanih pevskih zborov se že pripravljajo z vajami na župnijah. Skupno vajo bodo imeli v petek, 27. maja, ob 19.30 v Novem mestu. Na dan slovesnosti pričnejo z vajami ob 8. uri zjutraj v športni dvorani Leona Štuklja.

Otroški zbori se prav tako pripravljajo na župnijah. Na dan slovesnosti se zberejo ob 8.45 v jedilnici Šolskega centra Novo mesto, kjer bo zanje organizirana glasbena delavnica s pripravo na mašo. Ob 10. uri se otroci pridružijo dogajanju v dvorani, kjer sodelujejo pri sveti maši.

Ob primerni pripravi in zavzetem sodelovanju vseh povabljenih bomo zagotovo doživeli veličasten in nepozaben dogodek.

prof. Aleš Makovac

JAGODE NAŠE PASTORALE

ODMEVI NA 10-LETNICO ŠKOFIJE MED DUHOVNIKI IN LAIKI

Iskreno moram povedati, da razen zbornika nisem prebral veliko razprav o novomeški škofiji, da tudi nisem bil na simpoziju v Stični in da bo to, kar bom povedal, le odraz mojega osebnega razmišljanja. To bodo le besede nekega obrobnege podeželskega župnika, ki ima rad Cerkev.

Preden se bom dotaknil osrednje teme, bi rad izpostavil tri poudarke, ki jih nosim v sebi in so mi vodilo za razumevanje cerkvenih struktur. Cerkvene strukture mi niso cilj, ampak mi pomenijo samo sredstvo za doseg končnega in edinega cilja, to je graditev Božjega kraljestva in zveličanje duš. Kateri pa so tisti trije poudarki, ki mi pomagajo, da imam do cerkvenih struktur, med katerimi so tudi škofija, župnija in njima podobne ustanove, spoštljiv odnos?

Imam se za učenca pokojnega Vinka Kobala. To je bil duhovnik, ki mi je pomagal, da sem z veseljem duhovnik. Več let je zbiral skupino duhovnikov okoli sebe in nas navduševal za delo v Cerkvi v Sloveniji. V nas je prebujal predvsem zavest Cerkve in nam večkrat posredoval misel iz Dogmatične konstitucije o Cerkvi, ki pravi, da je Bog hotel ljudi posvečevati in zveličati ne posamič in brez vsakršne medsebojne zveze, temveč jih je hotel narediti za ljudstvo, ki bi ga v resnici priznavalo in mu sveto služilo. To ljudstvo pa je Cerkev, po kateri Kristus uresničuje svoj odrešitveni načrt. Torej služiti Kristusu danes pomeni služiti Cerkvi, župniji, škofiji. Ko sem

tako po besedah tega duhovnika spoznaval, kaj je Cerkev, in ko se je v meni prebujala zavest Cerkve, sem začel spoznavati njeno veseljnost. To me je za vedno ozdravilo (invidie clericalis) zavisti, ki je tako rada pri duhovnikih. Cerkev v sosednjih župnijah je tudi moja Cerkev, uspehov v drugih župnijah se veselim, ker je tudi tam moja Cerkev, in neuspeh in žalost v drugih župnijah sta tudi moja bolečina.

Nikoli ne bom pozabil, kakšen je bil Vinkov odnos do škofa. Kot mlad duhovnik je pastoralno deloval za tiste čase z nenavadnimi prijemami. Duhovniki so ga gledali z nezaupanjem, tožarili so ga škofu in ta ga je klical na zagovor. Povedal nam je, kako je nekoč škofu dejal: »Če me boste, g. škof, z nogo suvali v zadnjico in me odganjali od sebe, se bom jaz krčevito držal vašega talarja in ga ne bom pustil. Nikoli ne bom zapustil svojega škofa in vedno želim delovati v edinosti z njim.« To je bil človek, ki je imel zavest Cerkve in zato ni ljubosumno čuval meje svoje župnije. Njegovo srce je bilo široko in pomagal je mnogim duhovnikom in mladim iz vse Slovenije.

Zakaj bom ohranil tudi sam posebno spoštovanje do škofa? Tudi to je posledica moje osebne izkušnje. V času, ko je bila v Evropi še železna zavesa in je Vzhodna Evropa še bolj trpela pod komunizmom, kot smo mi v Sloveniji, so salezijanci organizirali ekskurzijo duhovnikov po Čehoslovaški, da bi vsaj malo spoznali razmere v tamkajšnji

Cerkvi. Razmere so bile res hude. Poleg javne, prorožimske Cerkve je delovala tudi podtalna Cerkev. Oblast se je na vse načine prizadevala, da bi jo uničila. Za sprejem v bogoslovje je bil uveden numerus clausus, poleg tega so pustili študirati raznim bečkom in čudakom, oblast pa ni dovolila posvetitev novih škofov. Podpirala je neke kontroverzne duhovnike, ki so imeli nezakonske otroke, nekateri pa tudi ne več prave vere. Tako so velike škofije upravljali le kapitularni vikarji. V času našega obiska je bil samo še en rezedicalni škof in še ta je bil zelo bolan. On nas je tudi sprejel. Takrat smo videli, kaj pomeni Cerkev brez voditeljev. Spoznal sem, kako pomembno je, če ima škofija svojega škofa, svojo glavo.

»Sprejetost s strani predstojnikov prebuja v človeku silno energijo.«

Tretji poudarek, ki razčiščuje moj odnos do cerkvenih struktur, med katere spadata tudi škofija in seveda škof, so pisma sv. Ignacija Antiohijskega, ki jih imamo v brevirju in jih vedno znova rad prebiram, zlasti ko pridejo za bogoslužno branje. »Ker pa mi ljubezen ne da molčati o vas, zato sem sklenil, vas prvi opozoriti, da soglašajte z božjo mislijo, tako tudi škofje, razkropljeni po vsem svetu, soglašajo z mislijo Jezusa Kristusa. Zato se spodobi, da soglašate s škofovo mislijo, kakor tudi delate; kajti vaši častitljivi, Boga vredni duhovniki se ujemajo s škofom kakor strune na citrah. Zaradi tega se v vaši edinosti in soglasni ljubezni opeva Jezus Kristus /.../ Tudi za vas se spodobi, da ne zlorabljate škofovih let, ampak

mu izkazujete dolžno spoštovanje z mislijo na moč, ki jo ima od Boga Očeta, kakor tudi delajo sveti prezbiterji, ko sem zvedel, da ne izrabljajo njegove očitne mladosti, ampak se kot pametni možje v Bogu uklanjajo njemu, toda ne njemu, ampak Očetu Jezusa Kristusa, ki je škof vseh ...« Sv. Ignacij ima še veliko podobnih in lepih misli, ki govorijo o vzvišenosti škofovske službe. V spominu mi je ostala oddaja o srbskih samostanih. Med pogovorom z novinarjem je bilo predstojniku samostana sporočeno, da je prišel v samostan episkop, škof. Predstojnik je takoj vstal in ga šel pozdravit. Pozneje je voditelju oddaje povedal, da je za njih obisk škofa isto, kot da bi jih obiskal Kristus. Ko sem bil še v ljubljanskem bogoslovju je vsako leto prihajala na obisk delegacija pravoslavnih bogoslovcev. Tisti, ki so se z njimi pogovarjali, so ugotovili, da so vedno lepo in spoštljivo govorili o svojih škofih.

Čutil sem potrebo, da povem teh nekaj misli, preden se bom na kratko lotil naloge, ki mi je bila naročena. To je odnos duhovnikov in laikov do nove škofije oziroma odmevi ob 10. obletnici ustanovitve nove škofije. Najprej bi se rad zahvalil vsem tistim, ki so prišli na idejo o ustanovitvi novih slovenskih škofij in to idejo podpirali. Razumeli so zgodovinski trenutek in daljnosežne posledice te odločitve. Govoril sem z nekaterimi primorskimi duhovniki, ki še danes ne morejo razumeti in tedanjemu škofu težko odpustijo, da ni podprl ustanovitve novogoriške škofije.

Novo mesto ima torej svoj škofijski sedež in večji del Dolenjske spada pod to škofijo. Ob tem bi izpostavil tudi delo nekaterih posameznikov, ki so veliko pripomogli, da so nekateri

JAGODE NAŠE PASTORALE

deli Dolenjske bili priključeni novi škofiji. Eden teh je gotovo Tone Gnidovec, takratni kočevski župnik, ki je med redkimi razumel, da Kočevje spada pod Novo mesto, in je s to idejo osveščal svoje vernike, ki so bili čustveno navezani na Ljubljano.

Zahvalil pa bi se rad tudi tistim, ki ste prišli do zamisli zbornika Škofije Novo mesto ŽIVO OBČESTVO CERKVE in pomagali pri njegovi realizaciji. To je dragoceno branje in tudi dragocen dokument za prihodnje čase. Kdor bo želel čez leta delati znanstveno nalogo o začetkih novomeške škofije, bo v tej knjigi dobil dragocene podatke. To so podatki o živi in dejavni Cerkvi in ne samo kupoprodajne pogodbe, ki so glavna vsebina starih cerkvenih arhivov.

Kakšen je torej odnos duhovnikov do desetletnice novomeške škofije? Nekaj tega lahko vidimo že v besedah, ki so jih napisali posamezni duhovniki za zbornik in so v glavnem pozitivni. Seveda bi bilo zanimivo prisluhniti vsem duhovnikom, ki bi v pogovoru povedali svoje mnenje še bolj iskreno. Tisto, kar je namreč zapisano, je lahko včasih tudi že malo izumetničeno. Nekateri duhovnike sem zato še osebno povprašal. Tukaj sem opazil, da duhovniki, ki sicer pripadajo drugi škofiji in jih je ustanovitev nove škofije zatekla na župniji, na katero so bili tudi čustveno navezani, imajo malo nostalgije po veliki ljubljanski nadškofiji. Nekako tako kot Izraelci, ki so mislili na polne egiptovske lonce. Ti nad ustanovitvijo novih škofij niso bili preveč navdušeni, čeprav po drugi strani ugotavljajo, da so učinki ustanovitve nove škofije bolj pozitivni kot negativni. Nekaj tega vidimo tudi pri duhovnikih, ki bi sicer morali pripadati novomeški škofiji, a se

težko odločijo za vrnitev v domicilno škofijo. To so lahko čustveni razlogi, navezanost na kraj, bolj imenitne župnije, ki jih je več v ljubljanski škofiji, imenitni položaji, ki jih zasidajo, zaostalost dolenjske pokrajine in neka zgodovinska ter kulturna zaznamovanost. So pa tudi duhovniki, ki so sicer doma v nekdanji ljubljanski nadškofiji, pa so se popolnoma udomačili v novomeški škofiji zaradi preprostih, gostoljubnih in domačih ljudi.

Katere so značilne pridobitve nove škofije v očeh posameznih duhovnikov? To je večja povezanost med duhovniki, lažja dostopnost do škofa, medsebojno poznavanje med duhovniki, bolj domače vzdušje in škof Andrej, ki se trudi, da bi postal dober škof. Duhovniki, ki so bili bolj povezani z Novim mestom, so še bolj veselo sprejeli ustanovitev škofije, ker je škofija nadgradnja in duhovna dediščina starodavnega kapitlja z bogato vsebino. Nekateri si želijo, da bi škofija kot živ organizem še bolj razumela svoje poslanstvo in da se duhovniki odpravijo iz svojih pisarn in uradov ter gredo na pot do vasi, od ulice do ulice, od župnije do župnije, od človeka do človeka. Zanimiva je izjava duhovnika, ki je še inkardiniran v ljubljansko nadškofijo: »Z novo škofijo sem veliko bolj povezan, kot sem bil prej z ljubljansko ... Ob deseti obletnici želim, da bi se škofija še bolj zasedla v dolenjski prostor in dajala ton duhovnemu življenju ne samo duhovnikom, ampak bi to začutili tudi verniki.« Nekateri duhovniki želijo novi škofiji, da bi bila res živo občestvo, da bi duhovniki z veseljem živeli svojo poklicnost in bi s sočutjem sprejemali vsakega človeka. Z novo škofijo se je na nek način na novo prebudila zavest pripadnosti Cerkvi, duhovnikom

pa so v veliko pomoč srečanja v Strunjanu in druženje v Leničevem domu. Nekateri si želijo več poslušanja s strani predstojnikov, da bi škofija bolj stala za duhovniki. Želeli bi, da bi na duhovnike bolj gledali kot na sodelavce in ne samo kot na delovno silo. Poudarjeno je bilo še posebej, da je do škofa sedaj lahko priti in ni tistih protokolov, ki so bili v Ljubljani.

Ker sam po svoji naravi bolj tradicionalist in nisem bil nikoli čustveno navezan na Novo mesto (tam je bila le bolnišnica, v kateri je veliko časa preživel moja bolna mati), v začetku nisem bil navdušen nad novo škofijo. Že nekaj dni po prihodu škofa v Novo mesto me je radovednost gnala na škofijo. Vse mi je bilo tuje, celo poti na škofijo nisem našel. Na hodniku sva se srečala z novoimеноvanim škofom Andrejem. Takoj me je objel in veselo pozdravil. Še nikoli nisem tega doživel od nobenega škofa. Dvomi o novi škofiji so se mi v trenutku razblinili. Vzljubil sem svojo novo škofijo in v srcu obljubil, da ji bom služil po svojih najboljših močeh.

Sprejetost s strani predstojnikov prebuja v človeku silno energijo. To mi pomaga, da sem rad duhovnik tudi v trenutkih osamljenosti in občutka nekoristnosti ter nemoči. Vesel sem, da mi škof piše za god in praznike, rad slišim, da obišče svoje bolne duhovnike, da ob raznih srečanjih poda roko vsakemu duhovniku, da je širok in razumevajoč. Ob tem se spomnim na ravnanje škofa Drževčnika. Neki duhovnik, ki je bil mojih let, se je spozabil in je imel tri nezakonske otroke. Duhovniki so od škofa zahtevali, da ga suspendira in mu prepove maševanje. Škof jim je odgovoril: »Tega pa ne morem narediti. S čim pa naj potem preživlja svoje otroke.« To je razumevanje škofa in

njegova veličina, ki duhovnika sprejema tudi v njegovi slabosti. Bil sem na pogrebu tega duhovnika. Tako ganljivega pogreba s strani faranov še nisem videl. Ljudje so ga imeli radi kljub njegovim slabostim.

Danes vidimo nemoč in neuspešnost naše pastorale. Cerkve se praznijo, ljudje zapuščajo Cerkev. Zato sem vesel, če škofija išče in pozdravlja nove pastoralne spodbude, če je odprta novim gibanjem, če ne ugaša Duha. Danes prav duhovniki z neko okorelo in za-kostenelo pastoracijo, ki je dokaj jalova, dušijo Duha in zapirajo vrata odrešenja mnogim

*»Soočiti se moramo z resnico, da je danes
v naših cerkvah skoraj polovico ljudi
manj ...«*

ljudem. Prihodnost Cerkve je v malih skupinah, ki ohranjajo živo vero in pripadnost Cerkvi. Sam sem vedno iskal nove spodbude za svoje dušno pastirsko delo. Svoj čas sem se udeleževal seminarjev na Hrvaškem, ki jih je vodil Cursilio in je predvsem združeval vplivne ljudi v družbi, pozneje sem spremljal Prenovo v Duhu, ki gotovo odgovarja določenemu profilu vernikov, zelo ljuba mi je bila Pot, ki jo je vodil Vinko Kobal in izhaja iz italijanskega Comunione e liberazione. Zadnje čase pa mi je blizu Neokatehumenska pot, ki za mnoge ljudi pomeni veliko poglobitev vere. Nagovarja vse ljudi, tudi najbolj obrobne in zadnje čase v leskovski dekaniji tudi Rome.

Z ustanovitvijo bi morala škofija zadihati z novo močjo in z novo svežino, da se ne bo

JAGODE NAŠE PASTORALE

zgodilo kot s koncilsko prenovno. Spominjamo se dobro, kako smo takrat spreminjali oltarje, uvajali narodni jezik v bogoslužje, pripravljali nove obrednike. Pastoralna pa je ostala okostnела še naprej. Tako je, če v Cerkvi ni Duha. Tako se cerkve zadnje čase vse bolj praznijo, za kar so krivi liberalna miselnost, proticerkveno razpoloženje pa tudi duhovniki s svojimi škandali in zlasti pohlep po materialnih dobrinah z vrhom v mariborski nadškofiji.

Cerkev ni misijonska in dosedanja pastorala doživlja neuspeh. Morali bi bolj prisluhniti sedanjemu papežu, opaziti njegove pristope do ljudi in prisluhniti njegovim besedam: »Če pride neka žena k vam k spovedi, ki drugače živi v zunajzakonski skupnosti ter z veliko muko skrbi za osem otrok, ji ne nalagajte nemogočih stvari. Izkažite ji usmiljenje.« Nekako tako je rekel ob neki priliki. Naš moralni nauk so pisali stari celibaterji, smo pred kratkim slišali od nekega našega duhovnika. Zakoncem so se nalagala neznosna bremena, opozarja p. Rupnik. Sam bi si želel, da bi moralni nauk Cerkve bolj temeljil na biblični osnovi, na Jezusovih prilikah o Božjem usmiljenju – izgubljeni sin, izgubljena ovca, žena, zasačena v prešuštvo vanju in podobno. S tem bi imeli nove poudarke v moralki, a ne bi šlo za permisivnost. Ta tudi nikamor ne vodi. Danes tako z neko brezdušno rigoroznostjo izgublamo mladino, zlasti mlade zakonske pare. Pri raznih srečanjih vidimo le še starejše žene in nekaj moških, izginja pa mladostni obraz Cerkve.

Pogovoriti bi se morali tudi o župnijah in duhovnikih, ki tudi materialno životarijo. Pomislimo, da nekateri duhovniki nimajo več intencij in zlasti tiste župnije, ki niso imele

nobnih prihodkov od denacionalizacije, le s težavo pokrivajo stroške vzdrževanja. Soočiti se moramo z resnico, da je danes v naših cerkvah skoraj polovico ljudi manj in zato so tudi toliko manjši prihodki. Zato bi bilo neumestno nekatere župnije obremenjevati še z novimi dajatvami. Končno bi morali že enkrat odkrito spregovoriti tudi o medsebojni solidarnosti med duhovniki. Danes je kar nekaj duhovnikov zagrenjenih in polnih kompleksov. V mnogih primerih je zato kriva osamljenost, neuspešna pastoral, stalni napadi na Cerkev in nerazumevanje ter apatičnost faranov. Zakompleksan in zagrenjen duhovnik neprepričljivo opravlja svoje delo.

Odmevi laikov so tudi zelo pozitivni in ljudje, ki bolj živo čutijo s Cerkvijo, so ustanovitve nove škofije zelo veseli. To se vidi tudi iz samega zbornika. Pravijo, da ima Cerkev v Južni Ameriki malo duhovnikov, a veliko aktivnih laikov. Zato je tudi tako živa. Kdaj bomo mi naredili ta preboj, da bi laiki postali bolj aktivni člani naše krajevne Cerkve? Za to je po mojem mnenju kriva zgodovinska pogojenost, klerikalizem, ki je hotel imeti vse v svojih rokah, zlasti pa oblast nad ljudmi in nezaupanje v ljudi.

Gotovo je večina laikov, ki živijo na območju sedanje novomeške škofije, pozitivno sprejela ustanovitve nove škofije. Izjema so morda prebivalci Kočevja, ki so gospodarsko in kulturno bolj povezani z Ljubljano. Dokaj pozitivno se je na ustanovitve nove škofije odzval kulturni in politični vrh. V odmevih laikov v zborniku so izpostavljeni nekateri večji cerkveni dogodki, kot so evharistični kongres v Celju, razglasitev Zaplaza za božjepotno cerkev, škofijska romanja v Bari, na

Poljsko in Češko, srečanje družin na Otočcu. Eden od laikov je tudi izpostavil vlogo škofa kot učitelja verskih resnic in Božje postave, zato je vesel, da je večkrat blizu božjemu ljudstvu. Nemalo vesela so čutili Dolenjci ob razglasitvi prvega blaženega Lojzeta Grozdeta in drinskih mučenk. Ker teče še nekaj postopkov za svetništvo, bo tako postala Dolenjska dežela svetnikov. Laike tudi veseli vedno večje število novih duhovnih poklicev, ki so se začeli prav po ustanovitvi škofije. Ker je Dolenjska imela veliko žrtev med drugo svetovno vojno, so mnogi pozdravili pravne pobožnosti v Kočevju in na Zaplazu. Ljudje si danes želijo miru in dovolj jim je politične razklanosti.

»Končno bi morali že enkrat odkrito spregovoriti tudi o medsebojni solidarnosti med duhovniki.«

Še enkrat bi se rad dotaknil ustanovitve novomeške škofije in prihoda škofa na njen sedež. Takrat se je kar veliko duhovnikov zanimalo, kako smo zadovoljni z novo škofijo. Nekemu duhovniku iz ljubljanske škofije sem povedal, kako je potekalo moje prvo srečanje s škofom. Bilo je prijazno in pristrčno. Takrat mi je nekako takole odgovoril: »Veš, Jože, ko se škof in z njim duhovniki zavedajo svoje nemoči, ko se ne morejo zanašati na denar in materialne dobrine, ko je vse skromno in majhno, takrat ostane samo še Bog in ljubezen. Naj bi tako tudi ostalo.«

Zato bi pozval g. škofa, naj še naprej veliko časa posveti svojim duhovnikom. To je tudi njegova poglobitna naloga, kot je lepo na srečanju v Strunjanu povedal p. Rupnik. Naj ima še

naprej rad mlade in prav tako stare duhovnike, sposobne in manj sposobne, iznajdljive in nerodne, zdrave in bolne. Še posebno pozornost naj posveti tistim, ki so se znašli v krizi in ne najdejo več svoje duhovniške identitete. Samo sprejet in ljubljen duhovnik bo zmožen delati v polnosti svoje poslanstvo. Ker smo duhovniki po naravi individualisti, ukleščeni v svoj vrtiček, nemalokrat tudi samotarji in odvisniki od raznih stvari (alkohola, televizije, računalnikov), naj nas spodbuja, da bi se radi srečevali ali pa živeli v večji medsebojni povezanosti.

Duhovniki so v zgodovini Cerkve naredili največ škode sami Cerkvi. Največji sovražniki Cerkve ne prihajajo od zunaj, ampak so v Cerkvi. Vse prevečkrat poskrbimo za razne škandale, ki imajo velik odmev v medijih, ti pa ustvarjajo proticerkveno razpoloženje. Tudi novomeška škofija naj bo pozorna, da se ne bi vpletla v kakšne finančne škandale, ki so naredili že veliko škodo Cerkvi v Sloveniji. Cerkev bi morala ostati znamenje poštenosti in pravičnosti. Biti moramo zato pozorni, da se ne bi ustvarili kakšni lobiji, ki bi prevzeli preveč moči in oblasti.

Deset let ustanove, kot je škofija, je kratka doba. Vsi duhovniki in verni laiki, ki živimo v tem času, imamo še posebno dolžnost, da postavljamo zdrave temelje tej ustanovi, da zaenkrat duhovni ogenj, od katerega bodo živeli prihodnji rodovi. Zgoditi bi se moralo nekaj podobnega kot ob nastanku krščanstva, ko je bila prva Cerkev navdih za kristjane prihodnjih stoletij in tisočletij. Le kakšni bodo odmevi ob 100. obletnici naše novomeške škofije? To pa bomo poslušali že v nebesih, vsaj mi, ki smo tukaj zbrani.

Jože Pacek

JAGODE NAŠE PASTORALE

PASTORALNI IZZIVI V PRIHODNOSTI

Zakaj v naslovu beseda IZZIV, ki jo nekateri zavračajo? Ko razmišljam, zakaj sem se kadarkoli lotil česa novega, bodisi kot duhovnik (župnik ali kaplan) bodisi zgolj kot človek s priimkom in imenom, je odgovor preprost: ker mi je tisto predstavljalo izziv.

Izziv zame pomeni, da me nekaj zanima in hočem to doseči; ali pa preverjam, če je to nekaj dobrega, pozitivnega za mene ali za skupnost, ki mi je zaupana.

Izzivi povzročajo premike. Izziv je nekaj, kar povzroča odziv oziroma akcijo (ali to vsaj želi povzročiti). Da posameznik nekaj stori, potrebuje motivacijo. To pomeni, da ga neka sila (pa naj bo to zunanja ali notranja, pozitivna ali negativna) pripravi do akcije. In taka sila je lahko nek izziv.

Da nas nekaj motivira, mora biti izziv ravno prav zahteven: premajhna ali prevelika zahtevnost nas lahko odvrneta. Da izziv povzroči premik, mora torej biti na ravno pravem »nivoju«. Da nas nekaj izzove, mora to hkrati biti tudi zanimivo ter v skladu z našimi vrednotami.

Izzivi lahko oblikujejo moj vsakdan, moje cilje, moje načrte za prihodnost. Po desetih letih prehojene poti naše mlade novomeške škofije le-ta prehaja v puberteto – se pravi burno obdobje, ki ga mora prehoditi vsak človek, drugače lahko v poznejših letih »znori« in so hude posledice zanj ali za družino (skupnost). Ko ocenjujemo prvih deset let (lahko bo kdo ob tem pripomnil, da smo neskromni), lahko rečemo mi, ki smo bili soustvarjalci teh let in ne zgolj opazovalci iz drugih škofij, da je to obdobje postavljanja osnovnih okvirjev (struktur) in mehanizmov bilo razmeroma dokaj uspešno (lahko bi bilo tudi boljše). In kakor je zapisal škof A. Glavan, si danes ne moremo več zamisliti, da škofije Novo mesto ne bi bilo. Sedaj pa so naše oči že uprte v prihodnost.

Kakšni posebni pastoralni izzivi pa so v prihodnosti? Že pred leti je bila tematika enega izmed pastoralnih tečajev, da je župnija

prihodnosti »občestvo občestev«. Tudi v logotipu praznovanja 10. obletnice škofije je v nekem smislu že nakazan naslov kot kažipot za naprej. »ŽIVO OBČESTVO CERKVE!« Brez živega občestva vsaka skupnost le životari, pa naj gre za osnovno celico Cerkve ali družbe – DRUŽINO, ki bi jo radi nekateri pri nas po zgledu Evrope popolnoma »uničili«, da bi z njo in z ljudmi lažje manipulirali. Tu bi se morala Cerkev in njeni najvidnejši predstavniki odločno postaviti po robu vsakemu, tudi vsaki stranki in vladi, pa naj jih zato še tako napadajo in podtikajo, da se ukvarjajo s politiko. Družina mora ostati »svetišče«, ne pa »sračje gnezdo«, kot to hočejo iz nje narediti nekateri.

Zato je prvi in glavni izziv prihodnosti naše škofije skrb za »zdravo DRUŽINO«! K temu cilju naj bi bile usmerjene že določene kateheze za osnovnošolce, mladino, ki se zbira v raznih skupinah, in študente, predvsem pa poglobljena in resna priprava zaročencev na zakon.

Drugi izziv je OBLIKOVANJE ODRASLIH – malih občestev – skupin. Brez tega ni prihodnosti župnij, Cerkve. Dovolj je bilo govorjenja o tej tako pereči problematiki,

zato je čas, da zaorjemo ledino, kjer še ni čas za okopavanje. Govorim iz izkušnje svojega 22-letnega župnikovanja. V Kočevju se je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja preko dela s skupinami odraslih župnija v desetih letih popolnoma spremenila in porast nedeljnikov je bil za 100 % (s 630 na 1300). Vem, da je bilo to morda kljub komunizmu v določenem pogledu lažje doseči kot danes. Prav gotovo je bilo to raven po mojem odhodu težko peljati naprej, ker so se razmere z vstopom v demokracijo zelo spremenile (na boljše in na slabše!). Toda vedno je potrebno iskati nove poti, pristope in iti ven iz šablon. Ne more priti do nove evangelizacije, če ne pride do globljih premikov v srcih, glavah in pa tudi v strukturah. Sedanja pastoralna mora biti v marsikateri župniji postavljena pod vprašaj, ker so konkretne zahteve časa tako nujne, da prav vpijejo po spremembah. V župniji, ki nima nobene skupine odraslih (morda celo ŽPS razpada), je nekaj močno narobe. Pred dnevi sem bral v nekih tiskanih oznanilih, da župnik tik pred prvim sv. obhajilom starše vabi na prvi sestanek, kjer bodo verjetno govorili o šopkih, oblekah itd. To je skoraj nekaj nezaslišanega. Kot župnik sem imel s starši

vseh razredov preko leta za vsak razred od 3 do 5 srečanj na leto. Poudarek je na srečanju – ne na sestankih, ker gre v prvi vrsti za oblikovanje staršev otrok – torej skupine odraslih. Verouk za otroke imajo lahko katehistinje, duhovniki pa naj bi več časa

JAGODE NAŠE PASTORALE

posvetili oblikovanju in verskemu izobraževanju odraslih. Zato je potrebno v naslednjem desetletnem obdobju na škofijski ravni dati prednost ODRASLIM SKUPINAM (malim občestvom), še posebno župnijskemu pastoralnemu svetu (ŽPS), ki naj bi bil eden najpomembnejših jeder – živih občestev v župniji, motor vsega dela in prenove. Ostale vernike pa povabiti v mala občestva pod različnimi interesnimi dejavnostmi: mlade (birmanske ali oratorijske animatorje, skavte, ministrante, šolo za zakon), zakonske skupine, pevske zборе, bralce BB, biblično skupino, molitvene skupine, skupino s tekočo – aktualno problematiko, skupino starejših ...

Od pisarniške – uradniške pastore k bolj osebni: Ne zgolj čakati doma v pisarni, da bodo ljudje prihajali k tebi, ampak obratno. Potrebno je »zapustiti računalnik, internetne strani« in iti ven na domove, tudi na obrobja, kot svetuje papež Frančišek. To zahteva od dušnega pastirja veliko navora, dobre volje, pripravljenosti, odrekanja itd. Toda osebni pristop mehča srca in spreminja pogled na Cerkev. V to me je uvedel in prepričal že kot kaplana moj prvi župnik g. Fonzi in to je bilo v meni kot prednostna naloga vsa leta mojega bivanja na župniji.

Kaj pa druga področja? Delo z odraslimi, napori pri obiskovanju družin na domovih

se bodo obrestovali, da bo tudi na drugih področjih cvetelo duhovno življenje in bodo vidni duhovni sadovi: duhovni poklici, več bo rojstev, poglobilo se bo duhovno življenje v posameznikih in v župniji (več bo spovedi) itd.

Dragi sobratje duhovniki, dragi verni laiki!

Če in kolikor nam ni vseeno, kaj bo v prihodnosti z našim narodom, z našimi župnijami, z našimi družinami in našo mlado škofijo, potem »zavihajmo rokave in premagajmo težave!« in Gospod bo podpiral naše delo. Tako bomo ob koncu drugega desetletja naše škofije lahko s ponosom gledali na prehojeno pot druge desetletke.

Božidar Metelko

NOVOMAŠNIKI 2016

Letos se v novomeški škofiji veselimo kar 4 škofijskih novomašnikov. To je po prvih bolj sušnih letih velik Božji dar za škofijo. Zbrali smo nekaj njihovih misli o mašniškem posvečenju in duhovniški službi ter pričevanji, kako doživljajo priprave na novo mašo v domačih župnijah Žužemberku in Šentjerneju.

MATEJ GNIDOVEC

Novomašno geslo:

»Z usmiljenjem in izvolitvijo« (sv. Beda Častitljivi)

Nova maša: 10. julij 2016 ob 10. uri v Žužemberku

Prihajam iz prelepe suhokrajnske doline reke Krke, kjer bom 10. julija ob 10.00 s hvaležnostjo Bogu za dar življenja in poklica obhajal novo mašo v domači župnijski cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Žužemberku.

Zadnji novomašnik iz moje župnije (živeči duhovniki domačini so trije) je bil hkrati tudi prvi novomašnik novoustanovljene novomeške škofije. Kako sem vesel, da bo

letos na dolenski zemlji kar pet novih maš. Štirje škofijski bogoslovci smo vstopili v letu evharističnega kongresa in beatifikacije našega blaženega Alojzija Grozdeta in vsi štirje bomo letos poleg redovnika iz križniškega reda prejeli po rokah novomeškega škofa Andreja milost mašniškega posvečenja.

Novomašno geslo »Z usmiljenjem in izvolitvijo« izhaja iz razlage evangelijskega odlomka o poklicanosti sv. Mateja za apostola, kjer sv. Beda Častitljivi pravi: »Jezus je videl cestnarja, in ker ga je pogledal z usmiljenjem in ga izvolil, ga je poklical: Hodi za menoj!« Začutil sem ta svetel Kristusov pogled, začutil sem to močno izvoljenost za njegovega apostola. In kaj pomeni hoditi za njim? Pomeni posnemati ga, hoditi za njim ne toliko s koraki, ampak z življenjem. V svojem duhovniškem življenju hočem živeti Kristusovo življenje.

Svojo diakonsko službo sem opravljal v župniji Mirna Peč. To so bili vikendi srečevanja z različnimi skupinami ljudi: otroki pri verouku, mladimi na srečanjih in pevskem zboru, zakonci, starejšimi in bolniki. Posebna milost je bila, ko sem župljanom oznanjal evangelijsko, veselo oznanilo Jezusa

JAGODE NAŠE PASTORALE

Kristusa, tudi preko homilije. Na pot sem pospremil dva zakonska para in več deset krščencev. Postajal sem vse bližje oltarju, vedno bolj, da se upodabljam po Kristusu.

To željo želim gojiti v sebi tudi v duhovniškem življenju. Hočem postajati vedno bolj Kristusov, podoben dobremu pastirju, ki mu je mar za svoje ovce.

Še posebej se veselim dela z zakonci in družinami – to so Cerkve v malem, ki so v današnjem svetu še kako potrebne, da pričujejo z radostjo in veseljem.

* * * * *

BOŠTJAN GORIŠEK

Novomašno geslo:

»Vsem sem postal vse« (1 Kor 9,22)

Nova maša: 26. junij 2016 ob 14. uri v Ajdovcu

Sem Boštjan Gorišek in prihajam iz župnije Ajdovec v Suhi krajini, ki sta jo v preteklosti močno zaznamovala preprosta vera in kljub velikim preizkušnjam zaupanje v Božjo previdnost. Lahko bi rekel, da sem odraščal v "zdravem kmečkem" okolju, kjer sta medsebojna pomoč in prijateljstvo

samoumevna. Nekako v takšnem razpoloženju sem ob vstopu v bogoslovje in skozi leta formacije prišel do življenjskega vodila, ki mu želim slediti. Pavlov vzklik iz pisma Korinčanom »Vsem sem postal vse« mi pomaga premagovati zagledanost vase in me usmerja na pot služenja Bogu in ljudem. Včasih ni lahko biti »vsem vse«, vem pa, za koga sem se odločil in pri tem mi pomaga zgled mojega vaščana, častitljivega božjega služabnika škofa Gnidovca, ki si je nekoč izbral isto geslo. Apostol Pavel ta stavek nadaljuje »da bi jih nekaj zagotovo rešil«, kar se mi zdi pot uresničevanja v konkretnih dejanjih ljubezni in kazanja na križanega Gospoda, od katerega prejemo vse. Priložnost za to sem v jeseni dobil z dekretom diakonske službe v stolni župniji in občasni tajniški službi našemu škofu Andreju. Vesel in hvaležen sem za bogate izkušnje pastoralnega sodelovanja s stolnim župnikom g. Silvestrom Fabijanom in farani stolne župnije, še posebej z mladimi, s katerimi smo postali pravi prijatelji.

Podobo duhovnika, ki jo želim čim bolj uresničevati, najraje označim kot moža molitve in dobre volje ter služabnika Božjega usmiljenja, ki svoje življenje za druge podarja Kristusu in Cerkvi, da bi bratom in sestrām prinašal Kristusovo odrešenijsko milost, ki jih po zakramentih tolaži, opogumlja, posvečuje in rešuje. Duhovniško pot bom skupaj s štirimi sošolci začel v soboto, 25. junija, ko bomo po škofovih rokah posvečeni v duhovnike. Naslednji dan, v nedeljo, 26. junija, ob 14. uri pa bo slovesnost nove maše. Moja velika želja je, da bi bila ta nova maša kot velika

ŠKOFIJA NOVO MESTO

zahvala Gospodu za novega duhovnika in vsem vernikom, ki svoje molitve in trpljenje namenajo za duhovne poklice.

* * * * *

ŠTEFAN HOSTA

Novomašno geslo:

»Videl je in veroval« (Jn 20,8)

Nova maša: 3. julij 2016 ob 10. uri v Šentjerneju

Odločitev, da sem stopil na pot za Gospodom, ni bila lahka in po šestih letih priprave zmeraj bolj vidim, da tudi pot duhovništva prav tako ne bo lahka. Vendar, kakor je Gospod dal navdušenje na začetku poti, me tudi sedaj spominja, naj poživim prvotno ljubezen, ki mi vedno znova vliva navdušenja in daje potrditev za pot duhovništva.

Novo mašo bom daroval na praznik apostola Tomaža, v nedeljo, 3. julija 2016, ob 10. uri v župnijski cerkvi svetega Jerneja v Šentjerneju, v kateri sem prejel tudi zakramente krsta, evharistije in birme.

Navada je, da si vsak novomašnik izbere geslo, vodilo, ki mu osmisli pot služenja, po kateri hodi skozi življenje. Sam sem si izbral stavek iz

Janezovega evangelija: »Videl je in veroval« (Jn 20, 8). Kakor je namreč apostol Janez »videl in veroval«, da je grob prazen in da je Kristus zares vstal, tako si tudi sam želim, da bi v duhovništvu preko zemeljskega vsakdana videl svoje življenje in življenja ljudi, h katerim bom poslan, ter ga skušal razumeti v luči vstajenja. Se pravi, kakor ga vidi Bog. Da bi tako zmogel z vero sprejemati veselje in trpljenje, ki ju prinaša življenje.

V tem pastoralnem letu sem od jeseni do začetka poletja ob koncu tedna hodil v župnijo Leskovec, kjer sem se z g. župnikom Ludvikom Žagarjem preko poučevanja verouka, vodenja mladinske skupine, pridiganja in sodelovanja pri svetih mašah učil in nabiral konkretne pastoralne izkušnje za nadaljnje delo kot duhovnik. Tako sem v letu diakonskega služenja večkrat razmišljal, kako bom kot duhovnik blizu Bogu in ljudem na razpolago, tudi preko zgleda duhovnikov, ki sem jih v teh letih srečeval.

Za naprej nimam neke posebne pastoralne ali duhovne vizije v svojem poslanstvu. Močno pa mi ostajajo besede, ki mi jih je nekoč namenil domači župnik, ko je rekel: »Imamo evangelij, torej vemo, kaj je treba. Dela je dovolj!« Veselim se tega dela z vsemi, gotovo v teh letih posebej z mladimi, pa tudi družinami, katerim bi rad prinašal predvsem upanje.

* * * * *

JAGODE NAŠE PASTORALE

ROMAN IVANETIČ

Novomašno geslo:

»Veselite se v Gospodu!« (Flp 4,4)

Nova maša: 3. julij 2016 ob 10. uri v Semiču

Vsak novomašnik si izbere geslo oz. nekakšno vodilo, ki ga spremlja skozi duhovniško pot. Sam sem si zbral Pavlove besede Filipljanom: »Veselite se v Gospodu.« Pavel v naslednji vrstici zapiše »Gospod je blizu«. S tem misli na Kristusovo vrnitev in nas vabi, naj se veselimo tega, da smo kristjani, da nas ima Bog rad in da naj svoje krščanstvo živimo med ljudmi ne z besedami, ampak z dejanji. V življenju sem šel skozi nekatere težke preizkušnje in veselje iskal tam, kjer ga je nemogoče najti. Obenem sem se zavedel, da sem brez veselja. Nato sem predvsem v molitvi in v dobrih zgledih prijateljev začutil

Božji poziv po novem začetku, po služenju Bogu in ljudem. Kristusov evangelij – veselo novico – želim prinašati vsem, še posebej ubogim, ki nimajo veselja, ki so ranjeni in iščejo bilko odrešenja.

To leto sem opravljal diakonsko službo v župniji Žužemberk. Če sem storil kaj dobrega, povprašajte farane. Sam lahko rečem, da je leto prehitro minilo, da sem na župniji doživel veliko lepega in se ob delu in pogovoru z različnimi skupinami in posamezniki veliko naučil. Ob mentorju, dekanu Francu Vidmarju, sem spoznal tudi župnijsko pisarno, pripravo na podeljevanje zakramentov in težave ter izzive ob tem. Za vsak nasvet in dober zgled sem hvaležen tako dekanu kot tudi faranom, ob katerih sem res čutil sprejetost.

Novo mašo bom obhajal 3. julija ob 10. uri v župnijski cerkvi sv. Štefana v Semiču. Bralci Jagod, če želite videti, kako župnijsko praznovanje zgleda pri nas, Belokranjcih, pridite pogledat, ste dobrodošli. :)

Kakšna pa so moja pričakovanja za naprej? Vsakega duhovnika na župniji vidim razpoložljivega za vse ljudi. Posebnih želja in pričakovanj nimam, ljudem želim prinašati veselo oznanilo evangelija in deliti zakramente ter tako graditi Božje kraljestvo.

»Zakonska ljubezen je najvišja oblika prijateljstva«. Veselje v zakonu je zato mogoče občutiti tudi v težkih trenutkih, saj vključuje sprejemanje, da je zakon »mešanica užitka in bojev, trenj in počitka, bolečine in olajšanja, zadovoljitve in hrepenenj, nadlog in radosti, toda vedno na poti prijateljstva«.

papež Frančišek v Apost. spodbudi »Amoris laetitia«

ŠKOFIJA NOVO MESTO

ODMEVI PRIPRAVE NA NOVO MAŠO

Župnija Žužemberk se pripravlja na novo mašo

Po sedmih letih imamo v naši župniji ponovno novomašnika. Veseli in tudi ponosni smo, da se je Bog ozrl na našo župnijo in Mateja poklical v duhovniški poklic.

Za vsako župnijsko slovesnost so potrebne priprave, a priprava na novo mašo mora biti še temeljitejša.

V prvi vrsti ne gre brez duhovne priprave. Za novomašnika od njegovega diakonskega posvečenja naprej pri vsaki sveti maši molimo posebno molitev. Ker imamo v naši župniji na pastoralni praksi novomašnika Romana, tudi njega vključujemo v naše molitve. Posebej se k sveti maši in molitvi v večjem številu zberemo ob prvih petkih v mesecu. Župnija obhaja deset prvih petkov pred novo mašo. Molitvena ura za nove duhovne poklice pa je vsak prvi četrtek v mesecu.

Celotna župnija zbira duhovne šopke, v katere so povezane molitve, maše in druge dejavnosti, ki jih namenjamo novomašniku Mateju. Ko obiskujem bolnike ob prvih petkih, jim vedno priporočam, naj molijo tudi za novomašnika in za nove duhovne poklice.

Poleg duhovne priprave teče vzporedno tudi drugi del naših priprav, ki je povezan s samo organizacijo nove maše. Na srečanju ŽPS in srečanju ključarjev smo si že razdelili naloge in dolžnosti. Velik del skrbi imajo tudi novomašnikov starši. Celotna župnija se tako povezuje in pripravlja na slovesnost nove maše.

Prelepa je misel, ki sem jo pred leti neke prebral o novomašniku in pravi: S teboj se veselim dne, ko boš izrekel svoj »da«, čeprav bi bilo morda lažje reči »ne« in se skriti v množici. Hvala vsem našim novomašnikom, da so izrekli svoj »da«.

Franc Vidmar, župnik

»Najkrajša ocena bi lahko bila: Danes si ne moremo več predstavljati, da škofije ne bi bilo«.

Škof msgr. Andrej Glavan

JAGODE NAŠE PASTORALE

KAKO NOVO MAŠO DOŽIVLJAVA STARŠA NOVOMAŠNIKA

Kot oče in mati novomašnika sva hvaležna Bogu, da je poklical najinega sina na pot oznanjevanja vesele novice o odrešenju ljudi po Jezusu Kristusu.

Tako kot ostali otroci je tudi Štefan preživel otroštvo med svojimi brati in sestro, kjer so se drug ob drugem in ob najini vzgoji pripravljali na življenje. Skupaj smo hodili k maši, zvečer molili večerno molitev, se učili dela na kmetiji, ki je vsakodnevno spremljalo naše življenje. Ravno stik z zemljo, konji v hlevu in medsebojna pomoč pri delu sta bistveno vplivala na vzgojo v njegovem življenju. Prav tako sva se trudila, da bi po svojih močeh najinim otrokom predala zaklad vere. Vsi otroci so hodili na pevske vaje in v glasbeno šolo. Štefan se je odločil za igranje kitare in kasneje klavirja. Nikoli mu ni bilo žal časa za igranje na klavir, kasneje pa tudi na orgle. Pri otroškem cerkvenem pevskem zboru je kot organist več let spremljal otroke pri petju pri

mašah, na raznih prireditvah, na počitnicah, na župnijskem oratoriju. Če ga ni bilo doma, je bil nekje, kjer je bila glasba in cerkev. Veliko je preigral na koru in gotovo je tudi tam zorela njegova odločitev za poklic duhovnika. Zaveda se, da ni lahka pot, a z zaupanjem v Božjo pomoč se je ne boji. Zato mu tudi midva kot starša nudiva vso potrebno podporo, saj je to pot, ki si jo je izbral, da bo srečen in da bo naredil to, kar čuti, da mora narediti. Meniva, da če se sin ali hči odloči za duhovniško ali redovniško pot, mu je treba stati ob strani in mu pustiti, da jo prehodi. Saj ne bo hodil sam. Če je to pot vzel za res, bosta njegova življenjska spremljevalca Jezus in Marija, ki ga lahko veliko bolje vodita in varujeta kot oče in mati. Zato se skupaj z njim veseliva midva, njegovi bratje in sestra ter ostali sorodniki. Po svojih močeh mu bomo pomagali pri duhovni in materialni pripravi na novo mašo. Naj njega in vse letošnje novomašnike spremlja Božji blagoslov.

Andrej in Bernardka Hosta, starša novomašnika

»Ker želimo korist Katoliške Cerkve v državi Sloveniji, ki je bogata z dokazi preizkušene vernosti in dejavne ljubezni, smo na današnji dan z našim pismom – v ugodnejših pogojih ustanovili novomeško škofijo«.

Benedikt XVI. v ustanovni buli škofije Novo mesto

ŠKOFIJA NOVO MESTO

DUHOVNIKI JUBILANTI IN DIES SANCTIFICATIONIS

(Zaplaz in Maribor)

Vse duhovnike, ki letos praznujete okrogel duhovniški jubilej – 65-, 50-, 40-, 30-, 25-letnico posvečenja:

Diamantni mašnik, posvečen v letu 1951, Ljubljana:

- ŠKUFGA STANISLAV st., duhovnik v pokoju, pri sestrah ND v Novem mestu, 18. 2.

Zlatomašnika, posvečena v letu 1966, Ljubljana:

- RUS JOŽEF, župnik, Dragatuš, 29. 6.
- ŠPRINGER MARTIN, duhovnik v pokoju, Duhovniški dom, Ljubljana, 29. 6.

Srebrnomašnik, posvečen v letu 1991, Ljubljana:

- ŽIBERT ALFONS, župnik, Boštanj, 29. 6.
- 40 let duhovništva (posvečeni leta 1976): Mrvar Jože ml., Nemanič Jože, Novak Franc, Virant Miroslav
- 30 let duhovništva (posvečen leta 1986): Kožuh Dušan

VABIM

na **somaševanje jubilarcev**, ki bo **v nedeljo, 19. junija 2015, ob 16.00 na Zaplazu**. Naši zaplaški materi Mariji, Kraljici duhovnikov, se bomo zahvalili za prehojeno duhovniško pot jubilarcev in za vse, kar ste po Božji milosti v moči mašniškega posvečenja mogli narediti za Cerkev na Slovenskem in še posebno v novomeški škofiji.

Ker v juniju večina duhovnikov obhaja tudi obletnico svojega posvečenja, vabim tudi vse duhovnike naše škofije, da se **v sredo, 8. junija ob 9.30 v Mariboru** v frančiškanski cerkvi udeležijo obletnice svojega posvečenja. Srečanje bo vodil prefekt kongregacije za duhovnike kardinal Beniamino Stella. Natančen spored najdete v Sporočilih slovenskih škofij. Tako se bomo skupaj Bogu zahvalili za dar duhovništva, obenem pa bomo prosili za stanovitnost vseh duhovnikov in tudi za nove duhovne poklice. Po maši tako na Zaplazu kot v Mariboru bo za vse duhovnike skromna pogostitev.

škof Andrej

JAGODE NAŠE PASTORALE

ZLATOMAŠNIKA

Marsikdo se ob napovedih zlatih maš, porok in drugih zlatih jubilejev sprašuje, zakaj so ljudje razne jubileje poimenovali: ZLATA, SREBRNA, BISERNA MAŠA ali POROKA. Vemo sicer, da imajo barve v cerkvenem letu svoj pomen in sporočilo: vijolična, bela, zelena, rdeča ... Kaj pa zlata barva? Zakaj za 50-letnico prav ZLATO?!

ZLATO je dragoceno predvsem zato, ker je skoraj neuničljivo in ima večno vrednost. Torej je zlata barva barva VEČNOSTI, NEBES, TRAJNOSTI, ZVESTOBE ... In kaj naj rečemo za MAŠO, ko vemo, da ima maša neprecenljivo vrednost. Še več. Pred več kot pol stoletja je znani pokojni filozof in duhovnik dr. Janez Janžekovič v knjigi Mozaik zapisal: »VSAKA MAŠA JE ZLATA!«

Mašo z imenom »ZLATA« pa letos obhajata naša sobrata prelat MARTIN JOŽEF ŠPRINGER in JOŽE RUS, kajti 29. junija 2016 bo preteklo natančno 50 let, odkar ju je ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik posvetil v duhovnika.

PRELAT MARTIN JOŽEF ŠPRINGER

Če vsaj nekoliko pokukamo v knjigo njegovega življenja, lahko najdemo naslednje podatke. Rojen je bil tri dni pred sv. Martinom, 8. novembra 1936, v Novem mestu. Tako bo na ta dan Abrahamu dodal še Kristusova leta in obhajal okrogli jubilej – 80 let življenja. Njegov oče je Anton in mati Marija, roj. Kramaršič. Bivali so v Dolnji Straži v župniji Prečna. Po osnovni šoli je najprej obiskoval poklicno industrijsko-kovinarsko šolo v Mariboru in Celju, nato je odslužil vojaščino v Sarajevu. Ko pa se je vrnil od vojakov, je že razmišljal o duhovnem poklicu in odšel v Istro, kjer je v letih 1958–61 obiskoval Srednjo versko šolo v Pazinu in tam leta 1961 maturiral. Zatem je odšel v Ljubljano in

študiral teologijo. Leta 1966 pa je bil posvečen za duhovnika.

In kam vse je g. prelata Martina vodila duhovniška pot? Ker mu je Bog dal mnogo talentov, mu je g. škof zaupal odgovorne

naloge, predvsem na področju gospodarjenja in ekonomije.

Po posvečenju je bil najprej stolni vikar in kaplan pri ljubljanski stolnici od 15. 8. 1967

do 22. 5. 1971. Takrat je bil razrešen službe stolnega vikarja in imenovan za ekonoma in podravnatelja Bogoslovnega semenišča v Ljubljani ter upravitelja Alojzijevišča z novim prizidkom TEOF v Ljubljani. 30. junija 1976 je bil imenovan za ekonoma in blagajnika nadškofijskega ordinariata v Ljubljani. Leta 1980 je bil imenovan za nadškofijskega konzistorialnega svetnika. Zaradi posebnih zaslug za nadškofijo in Cerkev je prejel dva častna naziva: najprej je bil leta 1987 imenovan za častnega monsinjorja, leta 1995 pa še za papeževega prelata. Nato je bil leta 1997 razrešen službe nadškofijskega ekonoma in člana Gospodarske komisije in imenovan za hišnega duhovnika v samostanu karmeličank v Mirni Peči, prvega avgusta pa je bil zaradi bolezni razrešen službe hišnega duhovnika v Karmelu Mirna Peč in odšel v zasluženi pokoj v duhovniški dom Mane nobiscum.

Iz vsega povedanega vidimo, da je prelat Martin Špringer v svojem življenju zares uresničeval geslo z mašne podobice: »Zgodi se tvoja volja«, zato je bilo tako bogato in plodovito njegovo življenje. Zato je prav, da se ob njegovem zlatem jubileju z njim veselimo in se Bogu zahvaljujemo za vse dobrote, ki nam jih je podelil po njem, in mu kličemo: »Gospod Martin, naj Vam vsemogočni Gospod že tu na zemlji, predvsem pa v nebesih za vse povrne z večnimi darovi. Bog Vas živi!

Božidar Metelko

JOŽE RUS

Po posvečenju leta 1966 sem bil poslan za kaplana v župnijo Semič. Ob mentorstvu župnika dr. Vinka Bevka OT sem se uvajal v pastoralno delo. Teološko znanje je samo podlaga za pastoralno delovanje, praksa pa je povsem nekaj drugega. Semiška župnija je teritorialno zelo obsežna. V času mojega kaplanovanja je poleg matične šole imela še 3 podružnice, oddaljene od 3 do 8 kilometrov. Po 4 letih kaplanovanja sem dobil dekret za župnijo Dragatuš. Tam je bila zelo drugačna situacija. Župnija je bila brez farne cerkve, saj je bila med 2. svetovno vojno bombardirana in po vojni porušena. Z izgubo farne cerkve je upadlo tudi versko življenje. Že leta 1942 so komunisti ubili župnika Jakoba Omahna, po vojni pa na montiranem procesu obsodili še župnika Alfonza Jarca. Za njega je znano, da ga niso usmrtili, ampak je bil še 1964. izpričan, da je v Gotenici. Začeti v takratnih razmerah pastoralno delovati je bilo zelo

naporno. Takratna oblast je močno nasprotovala verskemu udejstvovanju vernikov na vse načine, tudi s podkupovanjem. Takratna oblast je posebej nasprotovala gradnji nove cerkve. Vedno so si ob prošnji za dovoljenje za gradnjo izmišljali razna nasprotovanja. Po 9 letih stalnega nadlegovanja oblasti smo le dobili gradbeno dovoljenje, vendar ne za gradnjo nove cerkve, ampak za prizidek k obstoječi kapeli, ki je bila zgrajena po bombardiranju kot začasna rešitev. Po vseh pripravah smo začeli z gradnjo leta 1984 in si tako zagotovili primerne prostore za bogoslužje. Leta 1971 je štela župnija 1480 prebivalcev, od tega 205

šoloobveznih otrok. Po tem letu je začelo število prebivalcev in s tem tudi število otrok zelo upadati. Danes šteje župnija 1350 prebivalcev in 112 šoloobveznih otrok. Verouk obiskuje v 9 razredih 76 otrok. Nekaj otrok je nekrščenih, nekatere pa, sicer krščene, starši ne pošiljajo k verouku. To so tisti starši, ki tudi sami ne prakticirajo verskega življenja. V 150 letih župnije so bili 3 duhovniški poklici in 8 redovnic. Vsi so že pokojni. Ko so pomrli krajevno najhujši nasprotniki Cerkve, se je versko vzdušje nekoliko popravilo, vendar bo potrebno še veliko dela za osveščanjem vernikov, da je delo za župnijo tudi njihova stvar.

SREBRNOMAŠNIK ALFONS ŽIBERT

Če pogledam nazaj ...

Ura je 22.45. Ostal sem sam. Zaključili smo srečanje ŽPS. Še so v učilnici predmeti, simboli ... Še so tam svečke ... Še zveni Angelček varuh moj. Še se vrtijo zgodbe teh ljudi ...

Pet otrok ima. Nedavno je preživel srčni infarkt. Zdaj je v strahu, da bo izgubil službo ... V mislih grem skozi zgodbe ... Kdo te ljudi zares posluša, kdo jih zares sliši?

Često me duhovniki vprašajo, kaj počnem s člani ŽPS dve ali tri ure.

Prva leta duhovništva sem verjel v metode in pristope. Ja, verjel sem, da se z metodami (skupinska dinamika, interakcija ...) lahko pastoralno uspe. Resno.

Potem je bil čas, ko sem verjel v organizacijo, strukturo, ustanavljanje društev. Bil sem

navdušen nad Plenarnim zborom, ki je uvedel pregleden organigram. Resno.

Kasneje me je prevzelo dolgoročno pastoralno načrtovanje. Kot član SPS sem tudi sam

sodeloval pri nastajanju Pastoralnega načrta. Koliko srečanj na to temo! In čisto resno.

Kar precej razočaran sem začutil, da stvari lahko delujejo od znotraj navzven in ne obratno. Tako sem se 2005 začel osebno izpopolnjevati. Trening zakonske in družinske terapije, istočasno seminar iz geštalt pedagogike. Istočasno sem pričel tudi z doktorskim študijem iz področja geštalta.

In grem od začetka.

Metode? Hvaležen zanje, tako sem lažje delal s skupinami. Mene osebno pa je delo izčrpavalo.

Strukture? Ut aliquid videatur ... Nikoli nismo naredili ene dobre refleksije glede struktur. Svoj čas sem kot voditelj Slovenske oznanjevalne komisije avtomatično bil v vseh mogočih odborih in telesih (kar smešno v kolikih, če ne bi to izkusil na svoji koži). Da ne govorim o statutih (po navadi so bili spiski lepih želja) ali ping-pong igri med strukturami. Marko Rupnik je v Strunjanu nakazal pot iz tega problema, pa ga najbrž nismo dobro slišali.

Pastoralno načrtovanje? Sem kar zmeden ... Svoj čas sem delal analizo: POZLN I, POZLN II, Plenarni zbor, Posinodalni dan ... Vedno isti problem. Konkretno: za Posinodalni dan se je nabralo kup gradiva. In post factum? Na prvi seji tajništva SPS smo si postavili tisto strašno vprašanje ... Saj veste, kakšno je. Isto kot za vse prej naštete procese: Kaj naj zdaj z vsem tem? Kot da je bila naša naloga zbrati gradivo, izdati dokument! In potem ...?

Zadnja leta pripadajo geštaltu. Hvaležen sem za geštalt, za delo na sebi. Spoznal sem,

da šele preko stika s seboj lahko čutim in razumem druge. In delam z njimi. Zdaj sodelujem pri izobraževanju bodočih geštalt pedagogov, in kolikor mi čas dopušča, izvedem kakšen projekt v izobraževalnih ustanovah. Skupaj s sodelavci pod tem vidikom spremljam priprave na zakon, priprave na krst ... Podobno spremljam tudi različne skupine v župniji (zakonska, geštalt, katehetska, ŽPS, ključarji ...).

Tako, priznavam, veliko je bilo življenja in dela v glavi, brez občutka in resničnega stika s seboj in z življenjem. Hvaležen sem, da sem se v teh letih (potreboval sem dolgo) malo naučil, da se ne načrtuje in dela samo z glavo (skozi zid). Da je potrebno poslušati srce, občutke, intuicijo. In ne komplicirati, življenje je že samo dovolj zapleteno. In da ni dobro (ne zdravo) biti tiho. Da si je dobro vzeti čas, ko si v negotovosti, kaj bi naredil. In vprašati (to nam večkrat pove naš dekan).

In kaj sanjam po 25 letih duhovništva?

Da bomo nekega dne duhovniki preprosto spregovorili o sebi. Ne o drugih.

Vedno se ukvarjamo z drugimi in načrtujemo o drugih ... Lažje je to, kot delati na sebi. Doslej smo se »uspešno« izogibali temu izzivu (kar dokazujejo prej omenjeni dokumenti).

To me spominja na Jakobov boj z Bogom. Jakob se ni izognil – soočil se je s težavami, ki so se mu zdele velike in strašne kot Bog. Res je potem šepal. A je šel naprej. Tako nekako sanjam, da bomo spregovorili o sebi (zašepali!) in šli naprej ...

To je tudi odgovor na uvodno vprašanje.

Alfons Žibert

JAGODE NAŠE PASTORALE

Odličje sv. Jožefa 2016

ZVEST BOGU IN DOMOVINI – SLAVKO TRONTELJ

Alojzij Slavko Trontelj se je rodil 6. 7. 1949 in izhaja iz Št. Jurija pri Grosupljem. Odraščal je ob zgledu vernih in pokončnih staršev. Zato je dvomil, da bo »primeren« za službo policista, ki si jo je želel opravljati, saj je v sebi vse življenje nosil ljubezen do reda in pomoči bližnjemu. Po opravljenem vajeništvu za strugarja pomočnika in odsluženem vojaškem roku mu je prijatelj policist pomagal s formalnostmi, da je bil na podlagi primerne prošnje sprejet v policijske vrste in dodeljen za službovanje v Novem mestu. Tako se je leta 1970 začela njegova pot v mestu, ki ga je zaznamoval s svojim delovanjem.

Vsem poznani Slavko je kmalu pokazal svojo pokončnost in obenem dobrotljivost. Od profesionalnosti ni odstopal in je v svojem okolišu vedno skrbel za red in mir. Razgrajče je umiril in vedno pozorno bedel nad dogajanjem. Vendar je svoje opomine, če je bilo le mogoče, izrekel brez računa. Nasprotno, raje je pomagal in je marsikoga zapeljal do doma, če ni bil sposoben voziti. Med meščani si je pridobil velik ugled z vestnim opravljanjem policijske službe, poštenjem in požrtvovalnostjo, pa tudi s svojo pokončno držo za krščanske vrednote.

Ves čas svojega službovanja je ohranil trdno versko prepričanje, zaradi česar je bil po takrat veljavni družbeni ureditvi večkrat deležen šikaniranja in zasmehovanja. Vendar od svoje vere ni odstopil in se je z ženo Jožico leta 1973 cerkveno poročil v ljubljanski stolnici, hčer in

sina je dal krstiti v Novem mestu in poskrbel za njuno versko vzgojo. S svojim zgledom je opogumil tudi nekatere sodelavce, da so ostali zvesti Bogu in Cerkvi ter poskrbeli za zakramente v svojih družinah. Predpostavljeni so ga sicer cenili zaradi kvalitetnega dela, a zaradi ideološke usmeritve ni mogel napredovati. Za velike cerkvene praznike je redno opravljal dežurno službo v središču Novega mesta, kjer pa je s premikanjem zaparkiranih avtomobilov večkrat pomagal ljudem, ki so prišli k maši. Leta 1991, med vojno za Slovenijo, je bil

v pripravljenosti posebne enote milice in si je tako tudi pridobil naziv vojni veteran.

Po upokojitvi leta 1992 je Slavko lahko s polnimi pljuči zadihal v ljubezni do Boga in Cerkve. Postal je tesni sodelavec prošta Jožeta Lapa predvsem kot ključar kapiteljske cerkve in član Župnijskega pastoralnega sveta. Sodeloval je tudi pri Župnijski in mestni Karitas, ki je tedaj skrbela za večji del Dolenjske in veliko časa ter moči posvetil prav zbiranju in razdeljevanju hrane ter obleke v času vojne na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini ter oskrbi beguncev.

Posebna zgodba je tudi blagoslov plošče na novomeški železniški postaji leta 2002 v spomin na zažig škofa Antona Vovka. Čeprav je z vseh strani prihajalo samo nasprotovanje, ima prav Slavko Trontelj zasluge za to, da je bilo zadnji dan izdano dovoljenje za njeno postavitev, ploščo pa je v strahu pred vandalizmom zadnjo noč skril kar v svoji spalnici.

Biti ključar mu pomeni skrbeti za cerkev »kot gospodar svoje hiše«, da je pospravljena in urejena. »Sam moraš videti, kaj je potrebno, na to opozoriti in tudi storiti. Raje sam takoj uredim, kot da bi se dolgo dogovarjal.« S svojim delom je pomagal pri vseh večjih obnovah cerkve in kapiteljske stavbe, pri postavitvi

orgel, pleskanju ... Policijske izkušnje je vnovčil pri usmerjanju prometa ob slovesnostih in procesijah, saj »želi imeti red«. Svoje delo v župniji pa je z isto ljubeznijo in skrbnostjo nadaljeval tudi po prihodu župnika Silvestra Fabijana in ustanovitvi škofije leta 2006. Danes je še vedno skrben ključar stolne cerkve sv. Nikolaja, dejaven član Župnijskega pastoralnega sveta, odgovoren član Župnijskega gospodarskega sveta in nepogrešljivi sodelavec pri škofijskih slovesnostih.

Zbor svetovalcev Škofije Novo mesto je zaradi vsega naštetega sklenil, da gospodu Slavku Trontlju podeli Odličje sv. Jožefa kot najvišje priznanje zaslužnim laikom s področja novomeške škofije, ki so s svojim življenjem in delom izpričali zvestobo veri in Cerkvi. Gospod Slavko ob tem odlikovanju nima veliko besed. »Nikoli nisem delal za odlikovanja in nagrade, temveč za to, da so stvari urejene tako, kot morajo biti in da smo prijatelji.« Kljub različnim boleznim in preizkušnjam še vedno z vedrino in odločnostjo pričuje pred drugimi. Predvsem pa se v molitvi pogovarja z Njim, ki mu je celo življenje služil, saj želi ostati, kot sam pravi »zvest Bogu in domovini«.

Po pogovoru zapisal Janko Pirc

»Zatorej v polnosti naše apostolske oblasti izločamo iz ozemlja ljubljanske nadškofije del, ki ga obsegajo dekanije Črnomelj, Kočevje, Leskovec, Novo mesto, Trebnje in Žužemberk, pa tudi župnijo Dole pri Litiji, in iz tega dela ustanavljamo novo škofijo, ki se imenuje Novomeška«.

Benedikt XVI. v ustanovni buli škofije Novo mesto

JAGODE NAŠE PASTORALE

DEKANIJSKA SVETOLETNA ROMANJA V STOLNICO

Za nami so svetoletna romanja vernikov dekanij naše škofije v stolnico, ki so bila po eni strani odgovor na vabilo papeža Frančiška, ki nas vabi, da v svetem letu usmiljenja prestopimo prag svetih vrat in »se pustimo objeti Božjemu usmiljenju in se obvezemo, da bomo tudi mi usmiljeni z drugimi, kakor je Oče z nami« (OU 14), hkrati pa so bila romanja odgovor na vabilo našega škofa Andreja, ki je vse nas povabil, da ob deseti obletnici škofije s hvaležnostjo zanjo poromamo v stolno cerkev, ki je »mati vseh cerkva v škofiji«, in se še bolj povežemo med seboj v molitvi in edinosti.

Na Kapiteljskem hribu smo z veseljem pričakali vsako skupino romarjev in mnogi so pripovedovali, kako so se na romanje pripravljali že doma (tudi ob prebiranju posebne številke škofijskega glasila Jagode naše pastorale) ob spodbudah dušnih pastirjev, ki so se trudili razložiti pomen jubilejnega leta ter z njim povezanih znamenj (sveta vrata, romanje, jubilejni odpustek); v nekaterih dekanijah so skrbno pripravili tudi spokorno bogoslužje in povabili več spovednikov, da so romarji odšli na pot že spravljani z Bogom in Cerkvijo. Poseben dar je bilo lepo vreme, ki je romarje spremljalo vseh šest sobot, vsaj v Novem mestu, če ne že vso pot.

V Stolni župniji smo za vsako soboto oblikovali skupino dvajsetih do tridesetih sodelavk

in sodelavcev, ki so skrbeli, da so bili romarji prijazno sprejeti, da so romarje usmerjali (sanitarije, cerkev, sveta vrata, škofijsko dvorišče), da so poskrbeli za ozvočenje med procesijo, pogostitev, fotografiranje, urejanje sanitarij in cerkve, prodajo spominkov, projekcijo filma, pritrkavanje (ob zadnjem romanju) itd. Občutek imam, da so vsi sodelovali z veseljem in velikodušno (pripravili in razdelili smo npr. 130 pladnjev peciva).

Od prihoda prvih romarjev pa vse do trinajste ure je bila priložnost za spoved. Veliko romarjev je prejelo zakrament sprave in spovedniki smo ugotavljali, da je sveto leto res milostni čas. Mnogi spovedanci so namreč pokleknili v spovednico po daljši pavzi, ko so od zadnje spovedi minila leta ali desetletja. Naj na tem mestu izrečem zahvalo vsem sobratom spovednikom, ki so bili »znamenje Božjega usmiljenja«, ko so več ur »poslušali s sočutnim in usmiljenim srcem«, kot nas vabi papež Frančišek, vlivali pogum in v Jezusovem imenu odpuščali grehe. Bog povrni tudi vsem dekanom in njihovim sodelavcem v

ŠKOFIJA NOVO MESTO

dekaniji, da so tako skrbno načrtovali in organizirali romanja ter v procesiji popeljali vernike dekanije skozi sveta vrata v stolnico.

Menim, da je večino romarjev nagovorilo lepo pripravljeno bogoslužje, pa naj gre za samo procesijo v cerkev, križev pot ali pa sveta maša z lepim petjem in s skrbno pripravljenim škofovim nagovorom. Mnogi so se posebej zahvaljevali za lepo glasbo pri maši (lepo zapet psalm, posebej evangelij), za kar so skrbeli pevci z zborovodji (in organisti) iz posameznih dekanij, diakon Boštjan in s. Judita.

Po okrepčilu so si romarji ogledali film o desetletnem utripu naše škofije. Mnogi so povedali, da niso imeli predstave o razvejanosti življenja v škofiji in so prav preko filma vstopili v raznovrstno pastoralno dogajanje na različnih

področjih (bogoslužje, oznanjevanje, karitativnost) in krajih škofije, drugi pa so podoživeli dogodke, ki so jim bili priča.

Med romanjem so romarji lahko pri stojnici založbe Družina kupili svetoletne in druge spominke ter nabožne predmete, ki smo jih ob koncu romanja tudi blagoslovili.

Sveti oče Francišek pravi, da naj bo romanje k svetim vratom spodbuda za spreobrnjenje in poglobitev vere. Prepričan sem, da je Gospod delal v teh dneh v dušah ljudi velike reči. Prepričan sem tudi, da so romarji ob romanju v stolnico začutili »lepoto materne cerkve« in se v molitvi povezali z verniki celotne škofije ter našim škofom Andrejem, ki nas je na romanje povabil in s svojo besedo okrepil v veri.

Silvester Fabijan

DRŽAVNI TAJNIK PIETRO PAROLIN V NOVEM MESTU

V okviru svojega obiska v Republiki Sloveniji in blagoslova nove nunciature v Ljubljani je državni tajnik Svetega sedeža, njegova eminenca Pietro Parolin, v četrtek, 4. februarja 2016, obiskal tudi mejni prehod Dobova. V spremstvu nuncija, predsednika Slovenske karitas nadškofa Cvikla, celjskega in novomeškega škofa ter veleposlanika RS pri Svetem sedežu si je ogledal razmere v

centru za sprejem beguncev in migrantov na slovenski meji. V Novem mestu si je državni tajnik skupaj s škofom in županom Mestne občine Novo mesto nato ogledal novomeško stolnico imel osebni pogovor z novomeškim škofom in predsednikom SŠK ter imel skupaj z drugimi gosti kosilo na škofiji. Novomeški škofiji je čestital ob 10. obletnici in zaželel dobro rast skozi »najstniška leta«. Državni tajnik je obljubil, da bo svetemu očetu prenesel izraz velike naklonjenosti slovenskega naroda in tudi večkrat izraženo vabilo za obisk v naši državi.

JAGODE NAŠE PASTORALE

ŽIVO OBČESTVO CERKVE

Zbornik ob 10. obletnici

10. obletnica ustanovitve je v zadnjem letu dodobra spravila v tek našo mlado škofijo. Podobno kot kakšen 10-letni otrok, poln veselja, radovednosti in moči, se je pognala zdaj v en projekt nato v drugega itn. S tem izkazuje svojo življenjsko moč, ki jo papež Frančišek želi za Cerkev, seveda v zavesti, da še ni na cilju.

Eden od številnih projektov tega jubileja je tudi zbornik z naslovom Živo občestvo Cerkve. V njem smo skušali zaobjeti ključne trenutke 10-letne zgodovine in hkrati tudi nekatere teme, ki so bile izbrane kot prioritete celoletnega praznovanja.

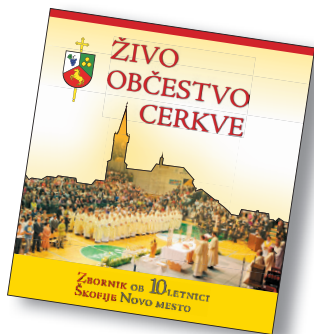
V uvodnem poglavju sprva škof Andrej Glavan, ki škofijo vodi od samega začetka, v daljšem članku predstavi svoj pogled na njeno nastajanje in postopno rast. Nato sledi osnovna predstavitev škofije po njenih strukturah. Poglavje kronike sledi večjim dogodkom skozi leta in vsakemu doda kratek opis. V tretjem poglavju je 51 duhovnikov, redovnic in laikov podelilo, kako živijo njihova občestva, po katerih so del nove škofije. Sledijo tri poglavja, posvečena mladim, družini in narodni spravi, ki smo si jih ob jubileju izbrali za osrednje pastoralne prioritete.

Vesel sem, da smo uspeli vnesti tudi nekaj novosti, ki jih doslej v škofijskih publikacijah nismo bili vajeni. Celoten zbornik je bogato opremljen z barvnimi fotografijami. Vsebina je zajela veliko število sodelavcev in se skuša dotakniti konkretnih življenjskih izkušenj. V

ozadju vseh štirih tematskih poglavij je vprašanje, kje se nahajamo in kam gremo. Torej je poleg refleksije izrazita želja zbornika tudi pogled v sedanost in prihodnost. Ob letošnjem jubileju so bile izbrane zgoraj omenjene prioritete, a zadovoljen sem, da se bo lahko v sedanjo strukturo vedno dodajalo nove vsebine, ki so tokrat morda izpadle ali pa se bodo v prihodnosti pokazale kot prioriteta. Novost je tudi poglavje sponzorjev, ki so podprli izid zbornika, posredno pa tudi izkazali zaupanje škofiji.

Zbornik je bil lepo sprejet. Dosegljiv je na škofiji, na voljo pa bo tudi na dan sklepne slovesnosti 11. junija 2016 v dvorani Leona Štuklja. Namesto plačila zbiramo prostovoljne prispevke, s katerimi bomo pokrili stroške tiska.

Janko Jožef Pirc, urednik zbornika

ŠKOFIJSKO SREČANJE MLADIH OB 10-LETNICI

23. aprila 2016 je v Zavodu Friderika Ireneja Baraga potekalo Škofijsko srečanje mladih ob 10-letnici novomeške škofije. Odbor za mlade je pripravil razgiban program s pričevanji gostov, delavnicami, sv. mašo in koncertom duhovno-ritmične glasbe.

Mladi so se začeli zbirati že ob devetih zjutraj, tako da se je do začetka programa ob pol desetih zbralo okrog 200 mladih. Celotno skupino sta v nabito polni dvorani Zavoda Friderika Ireneja Baraga sprva nagovorila novomeški škof Andrej Glavan in za njim še beograjski nadškof in škocjanski rojak Stanislav Hočevar, ki je bil ta dan v bližini. Mlade sta spodbudila k samozavestnemu in

pogumnemu pričevanju med vrstniki. Za njima je nastopil igralec Gregor Čušin in mlade najprej nagovoril z modrimi življenjskimi pogledi v monodrami Pešec, nato pa je še kot mož in družinski oče odgovarjal na vprašanja in vsem dal zgled odkritega in vztrajnega iskanja Boga ter skrbi za dobro.

Po odmoru, ko so se mladi okrepili s picami in jubilejno torto ob 10-letnici škofije, so se razdelili v dve skupini. Študenti in dijaki so se pogovarjali in prisluhnili pričevanju mladega fanta Damijana Janžekoviča iz Ljubljane, ki je s pomočjo vere, športa in dobrih ljudi premagal težko družinsko situacijo in mnoge rane iz otroštva. Mlajši udeleženci pa so se podali po delavnicah, ki so jih vodili oratorijski animatorji, skavti in bogoslovci.

JAGODE NAŠE PASTORALE

Ob 13.00 je sledila škofova maša v šmihelski župnijski cerkvi. Lepo sodelovanje mladih z uvodi in mladinskimi pesmimi je bogoslužju dalo mladostni značaj. Škof je mladim v nagovoru povedal zgodbo o igralcu ameriškega nogometa, ki je šele po preizkušnji in na robu kariere spoznal Boga in preusmeril svoje življenje, da ni imel več sebe za središče, temveč Boga. Mladim je prav tako položil na srce, da se naše življenje izpolni šele, ko smo ljubljeni in tudi sami ljubimo. To pa je naloga, da ljubimo prvi, ljubimo vse in celo sovražnike.

Po maši so se mladi vrnil v Baragov zavod in prisluhnili koncertu duhovno-ritmične glasbe Odklopljenega Gregorja s skupino Ljubezent.

Po vzdušju, udeležbi in odzivih sodeč je srečanje uspelo. Zahvaljujemo se voditelju odbora za mlade kaplanu Mitju Buliču in sodelavcem za lepo pripravljen in bogat program.

ŠKOFIJA NOVO MESTO

MARKO – PASIJON LJUBEZNI

S hvaležnostjo se oziram nazaj na igro – pasijon, kakor naj bi ga doživljal mladi sveti Marko, ki je zavetnik naše župnije. V Markovi hiši naj bi bila zadnja večerja, Marko naj bi bil mladenič, ki je nag pobegnil. Jezusovo trpljenje se tako prepleta z Markovo zgodbo in iz te, nekoliko drugačne dimenzije tudi gledalec spremlja velikonočne dogodke. Edino trpljenje, ki zares zasluži naslov pasijon ljubezni, je trpljenje Božjega sina. Po njegovem trpljenju je bil tako sveti Marko, kakor mi vsi, deležen velike Božje ljubezni.

Osnovna zgradba igre je povzeta po značilnostih Markovega evangelija. Na začetku gre za navdušenje (Jezus prihaja v Jeruzalem). V drugem delu je dvom (Juda izda Jezusa). V osrednjem 3. in 4. prizoru je strah (krvavi pot na Oljski gori, Marko brez obleke, Petrova zatajitev, križanje, smrt). 5. prizor kaže Jezusovo vstajenje. Učenci dvomijo. Tudi Marko po vstajenju posebej poudari dvom. Ko pa se jim Jezus razodene in ko prejmejo svetega Duha, so polni navdušenja (6. prizor) in gredo v svet oznanjat Jezusovo vstajenje in razen apostola Janeza vsi umrejo mučeniške smrti. Tudi Marko pove, kako je v smrti proslavil Boga (7. prizor) in nas povabi, da bi se tudi mi trudili delati lepo podobo Cerkve.

Igra je bila uprizorjena sedemkrat. Dvorana, ki ima nekaj čez dvesto sedežev, je bila skoraj vsakič polno zasedena. Rad bi se zahvalil gasilcem PGD Cerklje ob Krki za uporabo dvorane, gledalcem za vse prostovoljne prispevke, ki so jih darovali za obnovo zvonika cerkljanske cerkve.

Posebej zahvala igralcem in pevcem, ki so se zelo potrudili pri oblikovanju svojih vlog. Zelo nehvaležno delo je, če želimo izpostavljati

posamezne igralce. Tudi sam se nisem nikoli spraševal, katere osebe so v ospredju igre. V ospredju je dogodek, ki ga je potrebno približati gledalcu. Je Jezusovo trpljenje in vstajenje. Če je dogodek, ki se bo na odru zgodil, dovolj jasen igralcem (in pevcem), potem ga igralci lažje lepo in doživeto odigrajo. Manj kot je čutiti hierarhije med igralci, bolje je. Tako se vsak bolj pristno potruži po vseh svojih močeh.

Kdor si je igro ogledal, lahko potrdi, da se je igro splačalo videti že zaradi scene same. Vrteča kulisa omogoča 3 (do 4) popolnoma različna okolja in to elegantno v nekaj sekundah. Kostumi so bili vsi narejeni zastonj. Vesel sem, da se je z igro lepo zlila tudi pesem in sveži napravi, ki postajajo rdeča nit predstave.

To je bil eden tistih projektov, ki so trajali precej časa in prav v darovanju svojih talentov se je oblikovalo manjše občestvo, v katerem so vladali edinost, medsebojno spodbujanje in mir. Vesel sem, da smo uspešno orisali lik svetega Marka, še bolj pa sem vesel dobrega vzdušja.

Da se nekaj takega naredi, je potrebno veliko časa, truda, sodelovanja, odpovedovanja in verjamem, da to ni bilo samo pri nas. Iz srca zato čestitam vsem podobnim projektom po širni Sloveniji, ker se tudi sam zavedam, koliko truda je vloženeja v to delo. Želim si, da bi vse »krščansko« gledališče še naprej sijalo svežino vere na vedno bolj utrujen svet.

*Janez Žakelj, župnik v Cerkljah ob Krki
in avtor igre*

JAGODE NAŠE PASTORALE

OBISK FATIMSKÉ MARIJE ROMARICE V NOVOMEŠKI ŠKOFIJI

Tudi v novomeški škofiji se veselimo obiska kipa fatimske Marije romarice, ki ob 100. obletnici fatimskih dogodkov potuje po vsej Sloveniji. Na mnogih krajih je v letošnjem letu potekala tudi priprava na njegov prihod. V naši škofiji bo od 10. do 25. junija. Osrednja dogodka njegove navzočnosti bosta sklepna slovesnost ob 10. obletnici škofije 11. junija v športni dvorani Leona Štuklja, ko bo škof posvetil škofijo Marijinemu brezmadežnemu Srcu, in pa obisk na Zaplazu 24. junija, na

predvečer državnega praznika. Postanek pri relikvijah bl. Alojzija Grozdeta bo posebej pomenljiv, saj je na svoji zadnji poti, preden je pretrpel mučeništvo, nosil s seboj podobice z opisom fatimskih skrivnosti za domače. To je bil tudi eden od »razlogov« za njegovo smrt.

Vabimo vas k udeležbi na različnih postajah Marijinega romanja po naši škofiji, da bi skupaj molili za našo škofijo, za mir na svetu in spravo za grehe po fatimskem namenu.

NOVO MESTO (10.–12. junij)

10. 6. 2016	petek	Novo mesto	16.00 sprejem Marije v stolnici Novo mesto, molitvena ura, 19.00 sv. maša, pete litanije, slovo; od tod gre Marija k frančiškanom – župnija sv. Lenart;
11. 6. 2016	sobota	Novo mesto	9.00 dvorana Leona Štuklja – sklepna slovesnost praznovanja 10. obletnice škofije (posvetitev škofije); 13.30 Stopiče – sprejem pri kapelici, sledi procesija v cerkev, maša ob 19.00 in celonočni molitveni program, vabljeni k bedenju tudi sosednji župniji Brusnice in Podgrad;
12. 6. 2016	nedelja	Novo mesto	8.00 slovo iz Stopič; 9.00 sprejem v Vavti vasi, 10.00 sv. mašo daruje p. Ivan Platovnjak, 11.30 slovo in nadaljevanje poti v župnijo Črnomelj;

ČRNO MELJ (12.–14. junij)

12. 6. 2016	nedelja	Črnomelj	12.00 sprejem v Črnomlju, 19.00 sv. maša in celonočno češčenje do naslednjega dne;
13. 6. 2016	ponedeljek	Črnomelj	FATIMSKI DAN 7.00 poslovilna sv. maša v Črnomlju; 8.30 sprejem v Metliki, 16.00 sv. maša in po njej slovo; 17.00 sprejem v Semiču, 19.00 sv. maša in slovo; 20.00 sprejem in sv. maša v župniji Podzemelj, po maši molitveni program (po možnosti do naslednjega dne);
14. 6. 2016	torek	Črnomelj	8.00 slovo iz Podzemlja; 8.30–14.00 Vinica; 14.30–19.00 Stari trg ob Kolpi in slovo;

KOČEVJE (14.–16. junij)

ŠKOFIJA NOVO MESTO

14. 6. 2016	torek	Kočevje	20.00 sprejem in sv. maša v Fari pri Kočevju, po maši se nadaljuje molitveni program;
15. 6. 2016	sreda	Kočevje	8.00 slovo iz Fare; 9.00 sprejem in sv. maša na Kočevski Reki, po maši slovo; 10.30 Kočevje, ob 17.00 sv. maša in slovo; 18.00 Stara Cerkev, 19.00 sv. maša, po maši se nadaljuje molitveni program;
16. 6. 2016	četrtek	Kočevje	8.00 sv. maša v Stari Cerkvi in slovo; 9.30 sprejem v Hinjah, 10.00 sv. maša, nato molitev do 12.00, slovo in odhod v dekanijo Žužemberk;

ŽUŽEMBERK (16.–18. junij)

16. 6. 2016	četrtek	Žužemberk	13.00–15.45 Krka; 16.00–18.45 Muljava; 19.00–naslednji dan do 13.45 Ambrus;
17. 6. 2016	petek	Žužemberk	14.00–sprejem Zagradec, 20.00 procesija z lučkami, sledi molitev do naslednjega dne 7.45;
18. 6. 2016	sobota	Žužemberk	8.00–14.45 Žužemberk; 15.00–18.00 Dobrnič;

LESKOVEC (18.–20. junij)

18. 6. 2016	sobota	Leskovec	20.00 Slinovce (župnija Kostanjevica na Krki); Cerklje – sestre usmiljenke molitveni program do naslednjega dne;
19. 6. 2016	nedelja	Leskovec	zjutraj Cerklje ob Krki; 10.30 Sv. Križ – Podbočje; 14.00 Leskovec pri Krškem; 18.00 Raka; 20.30–22.00 Čatež ob Savi, nočna molitev se nadaljuje v skupnosti »Corpus Christi«;
20. 6. 2016	ponedeljek	Leskovec	zjutraj se Marija vrne v župnijsko cerkev in od tam slovo; 12.00–15.30 Marijino svetišče Stopno (župnija Škocjan); 16.00–18.00 Pleterje; 18.30 Šentjernej in tam molitveni program do naslednjega dne;
21. 6. 2016	torek		zjutraj slovo iz župnije Šentjernej ob 8.00; ob 10.00 sprejem v župniji Mirna Peč in molitev ves dan, vso noč
22. 6. 2016	sreda		in ves naslednji dan, ob 19.00 poslovilna sveta maša, po njej v procesiji Marijo pospremijo v Karmel, molitev vso noč

TREBNJE (23.–24. junij)

23. 6. 2016	četrtek	Trebnje	in naslednji dan dopoldne, ob 14.00 slovo iz Karmela in odhod v Dole pri Littiji, ob 17.30 sv. maša in po maši slovo; 19.00 župnija Mirna, ob 20.00 sv. maša, sledi molitev po skupinah do 24.00;
-------------	---------	---------	--

JAGODE NAŠE PASTORALE

24. 6. 2016	petek	Trebnje	7.00 molitev, ob 8.00 sveta maša in slovo iz župnije Mirna; Marija nadaljuje pot v župnijo Trebnje; popoldne Marijo romarico pripeljejo v LJ stolnico, kjer bo ob 25. obletnici samostojnosti posvetitev slovenskega naroda JMS med sv. mašo za domovino; takoj po končani slovesnosti Marijo odpeljejo na Zaplaz, kjer bo postulator za kanonizacijo Alojza Grozdeta, g. Igor Luzar, ob 20.30 daroval sv. mašo; po maši molitev za domovino pred njenim 25. rojstnim dnevom;
25. 6. 2016	sobota	Trebnje	zjutraj sprejem v župniji Šentrupert, tam molitveni program ter slovo iz dekanije in škofije.

PEŠ ROMANJE NA ZAPLAZ 2016

KDAJ: V noči s 1. na 2. julij, ob 2. uri zjutraj iz Novega mesta

Tako kot že vsa leta od 2007 naprej bomo tudi letos peš romali iz Novega mesta na Zaplaz. Na pot izpred stolnice na Kaptlju bomo odšli v soboto ob 2.00. Ja, prav ste prebrali, ob drugi uri zjutraj!

Po romarskem blagoslovu pred cerkvi jo bomo krenili čez Marof v Bršljin do velikega krožišča, nato po poljski poti proti Kamencam (3.00), nato za vasjo proti gozdu in po stezi skozi gozd do avtoceste pri Karteljevem (4.00), nato vzporedno s staro avtocesto in deloma tudi po njej do parkirišča Poljane (5.30). Tu bo počitek. Pot bomo nadaljevali po vzporedni cesti proti Trebnjem in nato proti Račjemu selu. Pri gostilni bo drugi počitek. Naprej bomo šli mimo cerkve po kolovozni in gozdni poti do Trebanjskega vrha. Od tam je samo še dobro uro hoda do Zaplaza – med vinogradi, skozi vasi Roje in Zagorica do prvih hiš na Čatežu in nato levo po stari romarski poti na Zaplaz.

Iz Novega mesta do Zaplaza je 32 km, za kar bomo potrebovali okoli osem ur normalne hoje, s postanki lahko tudi malo več. Romarska maša na Zaplazu bo ob 12. uri. Po maši in potrebnem oddihu bo za tiste, ki ne bodo imeli svojega prevoza domov, organiziran avtobusni prevoz do Novega mesta. Odhod avtobusa bo okoli 13.30.

Geslo letošnjega praznovanja 10. obletnice naše škofije se glasi: Živo občestvo Cerkev. Pokažimo sebi in drugim, da smo živi del tega občestva, zato gremo spet ali pa prvič peš na Zaplaz.

Vse, kar je potrebno storiti, je, da si termin zabeležite v svoj koledar, začnete nabirati kondicijo, povabite še druge in se 2. julija ob 2. uri zjutraj pojavite na štartu ali pa se nam pridružite med potjo!

Janez Gril

ŠKOFIJA NOVO MESTO

ZAHVALNO SVETOLETNO ROMANJE V RIM

Od 26. do 29. septembra 2016

Kot veste, so se tri nove škofije Novo mesto, Celje in Murska dogovorile za skupno zahvalno svetoletno romanje v Rim, ki bo od ponedeljka, 26., do četrтка, 29. septembra 2016. Skupni odbor je pripravil vse potrebno, da bo romanje duhovno bogato in lepo doživeto. Škofiji Celje in Murska Sobota sta organizacijo romanja zaupali agenciji Aritours, naša škofija pa TRUD-u. Posamezne župnije lahko izvedbo romanja zupajo kakšni drugi agenciji ali ga izvedejo same, vendar pa morajo tudi v tem primeru upoštevati skupni program romanja, ki velja za vse.

Program je naslednji: Na pot v Rim se bomo odpravili v zgodnjih jutranjih urah in se popoldne do 16. ure zbrali pri baziliki sv. Pavla, kjer bo ob 17. uri prva romarska maša. Po maši se bomo odpeljali v hotele, kjer bomo nastanjeni. Sledi večerja in nočitev.

V torek dopoldne bomo obiskali baziliko sv. Janeza v Lateranu in druge rimske znamenitosti, popoldne ob 17.30 bomo imeli skupno romarsko mašo v baziliki sv. Marije Velike. Sledi vrnitev v hotele in večerja.

V sredo dopoldne se bomo udeležili avdience pri papežu Frančišku na Trgu sv. Petra v Vatikanu. Po avdienci bomo šli skozi sveta vrata v baziliko sv. Petra, kjer bomo imeli ob 12.30 sv. mašo. Popoldne bo priložnost za nakupe spominkov in ogleda. Sledi vrnitev v hotele in večerja.

V četrtek, zadnji dan romanja, bomo po zajtrku odšli iz Rima in se na poti domov ustavili v Assisiju. Skupno sv. mašo bomo imeli ob 12. uri v baziliki sv. Frančiška. Po maši si bomo ogledali staro mesto in nekatere druge cerkve. Popoldne se bomo podali na pot proti domu in prišli domov pozno ponoči.

Cena romanja znaša 295 € in še 15 € prispevka za skupne stroške. Prijave že zbirajo na TRUD-u in na župnijah. Za nemoteno organizacijo romanja je pomembno, da se čim prej prijavite.

Škof Andrej Glavan romanje zelo priporoča in prosi župnike, naj jeseni ne organizirajo drugih romanj, ampak se udeležijo skupnega zahvalnega svetoletnega romanja treh novih škofij.

Janez Gril

JAGODE NAŠE PASTORALE

NAPOVEDNIK

MAJ

27. 5. God bl. Alojzija Grozdeta
28. 5. Slovesno praznovanje godu bl. A. Grozdeta na Zaplazu. Ob 10.00 slovesna sv. maša s somaševanjem, ki ga vodi škof msgr. Andrej Glavan.

JUNIJ

4. 6. Obletna maša za vse žrtve nasilja bo ob 11. uri v Kočevskem rogu pod Krenom.
5. 6. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, molitvena ura za duhovne poklice ob 15.30, sv. maša ob 16.00
11. 6. Sklepna slovesnost 10. obletnice škofije, maša s somaševanjem škofov in duhovnikov v dvorani Leona Štuklja: ob 9.30 sprejem kipa Fatimske Matere Božje s procesijo in petimi litanijami, nato ob 10.00 sv. maša.
18. 6. Plenarna seja Škofijskega pastoralnega sveta ob 9.40 na ordinariatu
25. 6. Mašniško posvečenje v novomeški stolnici ob 10.00

JULIJ

3. 7. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, molitvena ura za duhovne poklice ob 15.30, sveta maša ob 16.00

AVGUST

7. 8. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, molitvena ura za duhovne poklice ob 15.30, sveta maša ob 16.00
14. 8. Maša in procesija na Zaplazu na predvečer praznika ob 20.00
15. 8. Obnovitev izročitve Mariji na Zaplazu ob 10.00
27. 8. Romanje bolnikov in invalidov novomeške škofije na Zaplaz, rožni venec ob 10.00, maša ob 10.30
31. 8. Družabno srečanje duhovnikov ob 9.30 na Veliki Dolini in nato v Leničevem domu kosilo

SEPTEMBER:

7. 9. Pastoralni tečaj v Baragovem zavodu ob 9. uri
10. 9. Škofijski molitveni dan za duhovne poklice na Zaplazu ob 10. uri
17. 9. Srečanje MLADIH v Stični
18. 9. Nedelja svetniških kandidatov
29. 9. Vpis v katehetsko-pastoralno šolo in informativni dan ob 16.00 v Baragovem zavodu

OKTOBER

2. 10. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, sv. maša ob 16.00
13. 10. Začetek predavanj na KPŠ ob 16. uri v Baragovem zavodu
12. 10. Seja Duhovniškega sveta v sejni sobi na škofiji ob 9.30

ŠKOFIJA NOVO MESTO

DEJAVNOSTI G. ŠKOFA ANDREJA GLAVANA

Poleg kanoničnih vizitacij jeseni in pozimi 2015-16, najrazličnejših sestankov na ravni novomeške škofije in organizmov SŠK, srečevanj z birmanci in birm ter snemanj intervjujev in prispevkov za različne medije je škof Glavan od novembra 2015 do maja 2016 imel naslednje pomembnejše dejavnosti:

November 2015

- 30. 10. je kot odgovorni škof za vojaški vikariat na ljubljanskih Žalah maševal za vse pokojne slovenske vojake in policiste.
- 1. 11. je v novomeški stolnici vodil somaševanje ob prazniku vseh svetih in popoldne na pokopališču v Srebrničah za vse verne rajne.
- 6. 11. se je udeležil dobrodelnega koncerta črnomaljske Župnijske karitas.
- 8.–11. 11. se je udeležil Duhovniških dni novomeške škofije v Strunjanu.
- 15. 11. se je udeležil posvetitve nove cerkve sv. don Boska v Mariboru.
- 21. 11. je podelil zakramente 8 katehumenom v župniji sv. Lenarta v Novem mestu.
- 22. 11. je ob prazniku Kristusa, Kralja vesoljstva, vodil somaševanje v novomeški stolnici. Zvečer se je udeležil Gala koncerta Radia Ognjišče v ljubljanskem Cankarjevem domu.
- 23.–24. 11. je vodil plenarno zasedanje SŠK v Ljubljani.
- 25. 11. se je udeležil znanstvenega simpozija ob 10. obletnici novomeške škofije. Zvečer se je udeležil koncerta Karitas Klic dobrote v Celju.
- 27. 11. je sodeloval na tiskovni konferenci novomeške Škofijske karitas o opravljenem delu z begunci.
- 29. 11. je maševal v Vavti vasi in podelil priznanje in zahvalo za vodenje dosedanjih predsednic Župnijske karitas.
- 30. 11. si je ogledal premiero opere Krst pri Savici Toma Kobeta, ki je nastala in bila uprizorjena pod okriljem škofijskega Konservatorija za glasbo Jurij Slatkonja.

December 2015

- 6. 12. je vodil slovesno somaševanje v novomeški stolnici ob godu njenega zavetnika. Zvečer se je udeležil petih litanij ob sklepu celodnevnega češčenja.
- 7. 12. se je udeležil odprtja razstave o novomeških svetih vratih.
- 8. 12. je na praznik Brezmadežne zvečer maševal v stolnici. Ta dan je papež v Rimu odprl sveto leto usmiljenja.
- 9. 12. je na Svibnem vodil pogreb mame duhovnika Antona Ferlica.
- 11. 12. se je udeležil sprejema za poslovne partnerje podjetja Beneficij d. o. o.
- 13. 12. je vodil somaševanje in odprl sveta vrata v novomeški stolnici ter s tem tudi za našo škofijo odprl sveto leto usmiljenja. Pri maši je podelil Sveto pismo novim katehumenom.

14. 12. je maševal v Domu oskrbovancev Impoljca. Zvečer je podelil Sveto pismo skupini neokatehumenov na Veliki Dolini.
16. 12. se je udeležil državne proslave v spomin na 25. obletnico prvega postroja Slovenske vojske v Kočevski Reki.
21. 12. se je udeležil odprtja in blagoslovil nov urgentni center v Novem mestu.
- 24.–25. 12. je vodil božično polnočnico in dnevno mašo v novomeški stolnici. Na božič popoldne je maševal v Domu starejših občanov (DSO) v Novem mestu.
30. 12. je maševal v DSO v Metliki.

Januar 2016

3. 1. je v novomeški stolnici podelil službo bralca trem bogoslovcem 1. letnika naše škofije.
4. 1. je vodil sejo SŠK v Kopru.
6. 1. je maševal v stolnici ob prazniku Gospodovega razglasenja.
8. 1. je na obisk sprejel novega poljskega veleposlanika.
9. 1. je v stolnici maševal in se srečal s koledniki novomeške škofije.
17. 1. je v Žužemberku v cerkvi sv. Roka blagoslovil obnovljeni stranski oltar.
21. 1. je v uršulinski cerkvi v Ljubljani vodil somaševanje ob ekumenskem srečanju v molitveni osmini za edinstvo kristjanov.
27. 1. se je udeležil odprtja obnovljene Narodne galerije v Ljubljani.

Februar 2016

2. 2. je ob dnevu posvečenega življenja vodil somaševanje pri frančiškanih v Novem mestu. Opoldne se je udeležil sprejema kardinala državnega tajnika na apostolski nunciatuuri v Ljubljani ter delovnega srečanja in kosila pri predsedniku vlade dr. Miru Cerarju. Zvečer je somaševal s kardinalom v ljubljanski stolnici ob prazniku Gospodovega darovanja in dnevu posvečenega življenja.
3. 2. se je udeležil blagoslova nove nunciature v Ljubljani.
4. 2. je spremljal kardinala Pietra Parolina pri ogledu begunskega sprejemnega centra v Dobovi in ga nato sprejel kot gosta v Novem mestu. Zvečer se je škof udeležil slavnostne večerje ob srečanju vojaških ordinarijev v Ljubljani.
6. 2. je vodil somaševanje ob svetoletnem romanju krasilcev v novomeško stolnico.
11. 2. je pri frančiškanih v Novem mestu vodil slovesnost in procesijo ob sklepu lurske devetdnevnice.
13. 2. je vodil somaševanje na prvem svetoletnem postnem romanju dekanije Črnomelj v novomeško stolnico.
18. 2. je zvečer maševal za udeležence katehetskega simpozija v Celju.
20. 2. je vodil somaševanje na svetoletnem postnem romanju dekanije Kočevje v stolnico. Popoldne je vodil somaševanje ob diamantni maši Stanislava Škufca pri sestrah notredamkah na Cankarjevi v Novem mestu.
24. 2. se je udeležil postne duhovne obnove za duhovnike novomeške škofije v Zavodu Friderika Ireneja Baraga.

- 26. 2. je sodeloval na okrogli mizi v okviru Nikodemovih večerov v Novem mestu o papeževi knjigi Božje ime je usmiljenje.
- 27. 2. je vodil somaševanje na svetoletnem postnem romanju dekanije Leskovec v stolnico.
- 29. 2. je vodil sejo SŠK v Murski Soboti.

Marec 2016

- 2. 3. se je udeležil pastoralne konference v Zavodu Friderika Ireneja Baraga.
- 5. 3. je vodil somaševanje na svetoletnem postnem romanju dekanije Novo mesto v stolnico.
- 7. 3. se je udeležil Tomaževe proslave Teološke fakultete v Ljubljani.
- 12. 3. je vodil somaševanje na svetoletnem postnem romanju dekanije Trebnje v stolnico.
- 13. 3. je vodil fatimsko pobožnost v Župniji Tirschenreuth na Bavarskem.
- 15. 3. je v Novem mestu sprejel obisk karmeličanskega provinciala s Hrvaške.
- 19. 3. je somaševal z nuncijem na svetoletnem postnem romanju dekanije Žužemberk v stolnico. Obenem je ob prazniku škofijskega zavetnika podelil Odličje sv. Jožefa g. Slavku Trontlju. Popoldne je v karmelu v Mirni Peči maševal ob 60. obletnici zaobljub s. Marije Hirst.
- 20. 3. je blagoslovil zelenje in vodil somaševanje ob cvetni nedelji v novomeški stolnici.
- 22. 3. je maševal v DSO v Kočevju.
- 24.–27. 3. je v novomeški stolnici vodil obrede ob tridnevju velike noči Gospodovega trpljenja, smrti in vstajenja.
- 28. 3. je sprejel obisk pravoslavnega metropolita Porfirija Perića iz Zagreba.
- 29. 3. se je udeležil teološkega simpozija o novih škofijah v Stični.
- 31. 3. se je v Ljubljani udeležil podelitve državnega priznanja Red za zasluge škofu Jožefu Smeju.

April 2016

- 1. 4. je sprejel obisk delegacije Malteškega viteškega reda, ki so predstavili njihove načrte pomoči Romom.
- 3. 4. je na Zaplazu odprl svetoletna sveta vrata.
- 4. 4. je maševal v DSO Črnomelj.
- 5. 4. se je v Zagrebu udeležil plenarnega zasedanja Hrvaške škofovske konference.
- 6. 4. je maševal v DSO v Trebnjem. Zvečer se je udeležil občinske proslave ob sklepu praznovanja 650. obletnice Novega mesta.
- 7. 4. se je udeležil slovesnosti ob 10. obletnici Škofije Murska Sobota.
- 10. 4. se je udeležil slovesnosti ob 10. obletnici Škofije Celje.
- 15. 4. je v Podbočju prisluhnul izvedbi Makovčevega Te Deuma, ki je bil napisan ob 10. obletnici novomeške škofije.
- 17. 4. je vodil somaševanje na svetoletnem romanju učiteljev, vzgojiteljev, katehistov in pedagoških delavcev v novomeško stolnico.
- 18. 4. se je udeležil poslovitvenega sprejema dosedanjega svetnika nunciature, msgr. Francisca Escalante Molina.

JAGODE NAŠE PASTORALE

20. 4. je maševal v spodnjem domu starejših v Šmarjeti. Zvečer je imel predavanje Mučenci, seme sožitja v Domu sv. Jožefa v Celju.
22. 4. je prisluhnil okrogli mizi ob 25-letnici samostojne Slovenije v Zavodu Friderika Ireneja Baraga.
23. 4. se je udeležil škofijskega srečanja mladih v Zavodu Friderika Ireneja Baraga in maševal za mlade v župnijski cerkvi.
24. 4. si je ogledal predstavo Markov pasijon v župnijski produkciji v Cerkljah ob Krki.
- 27.–29. 4. je v Rimu opravil različne obiske in pogovore o jesenskem škofijskem romanju.

Maj 2016

9. 5. se je udeležil skupne seje SŠK in KORUS v Celju.
15. 5. je maševal v ljubljanski stolnici skupaj z vojaškim vikariatom in se nato udeležil proslave ob dnevu slovenske vojske.
26. 5. je blagoslovil nova barvna okna v župnijski cerkvi v Ajdovcu.
28. 5. je vodil somaševanje ob zunanji slovesnosti Grozdetovega godu na Zaplazu.
29. 5. je vodil ponovno vpeljano mestno procesijo ob prazniku svetega Rešnjega telesa in krvi od stolnice do frančiškanov v Novem mestu.

KAZALO

UVODNIK	1
INTERVJU S ŠKOFOM GLAVANOM OB 10. OBLETNICI ŠKOFIJE	2
OSREDNJA SLOVESNOST OB 10. OBLETNICI ŠKOFIJE	5
ODMEVI NA 10-LETNICO ŠKOFIJE MED DUHOVNIKI IN LAIKI	7
PASTORALNI IZZIVI V PRIHODNOSTI	13
NOVOMAŠNIKI 2016	16
ODMEVI PRIPRAVE NA NOVO MAŠO	20
KAKO NOVO MAŠO DOŽIVLJAVA STARŠA NOVOMAŠNIKA	21
DUHOVNIKI JUBILANTI IN DIES SANCTIFICATIONIS	22
PRELAT MARTIN JOŽEF ŠPRINGER	23
ZLATOMAŠNIKA	23
JOŽE RUS	24
SREBRNOMAŠNIK ALFONS ŽIBERT	26
ZVEST BOGU IN DOMOVINI – SLAVKO TRONTELJ	28
DRŽAVNI TAJNIK PIETRO PAROLIN V NOvem MESTU	30
DEKANIJSKA SVETOLETNA ROMANJA V STOLNICO	30
ŽIVO OBČESTVO CERKVE	32
ŠKOFIJSKO SREČANJE MLADIH OB 10-LETNICI	33
MARKO – PASIJON LJUBEZNI	34
OBISK FATIMSKE MARIJE ROMARICE V NOVOMEŠKI ŠKOFIJI	35
PEŠ ROMANJE NA ZAPLAZ 2016	37
ZAHVALNO SVETOLETNO ROMANJE V RIM	38
NAPOVEDNIK	39
DEJAVNOSTI G. ŠKOFA ANDREJA GLAVANA	40
KAZALO	44

Jagode naše pastore, Glasilo Škofije Novo mesto

Izdaja: Pastoralna služba; Odgovarja: prelat Božidar Metelko; Ureja: Janko Jožef Pirc;

Naslovnica: vzeta iz zbornika ob 10-letnici Škofije Novo mesto;

Jezikovni pregled: Marija Bratina; Grafična priprava in tisk: ART 32 d.o.o., ŠPES grafični studio, Novo mesto

JAGODE NAŠE PASTORALE

Novomašniki novomeške škofije v letu 2016

JAGODE NAŠE PASTORALE

številka

2

ISSN 2232-2701

9 772232 270001